

Moje življenje

VI

18 avgust 1916

Slavnostu in veličastno obhajal se je
lausko bilo predaccer rojstnega dneva
našega presvitlega oblastarja. Bila
je baklada in godba, razsvetljava
oken, bilo je veselje, navdušeno žo-
ljevanje po celem tugu. Bili so drugi ča-
si, sedaj smo magosali, predirali
o sovražne dejele in vnelomui
lah je kradet in ni mogel dalje
kaker so mu nasov sami pustko-
voljno pustili.

Bila je napovedana baklada, godba
razsvetljava oken. Kaduje se je deloma
zgodilo, drugo je izostalo. Požarna
bravba je je stala pripravljen
z bakladi, a godbe ni bilo od, niko-
der - po daljšem poročtu samu se
da ukaz. Lichten ausgelöschen - abruhen.
Kgodilo se je tako, in šli so nato v
Aublooo gostilno, da popolnoma
pogasijo jejo v gulih. Bilo je žisakno,
napaduje so "pungarji" oddelno-
si se pretepli nekoga vojaka, ker
je vrupe bil vesel žioljevanja in
koniec je bilo cele slavnosti.
čudno me je to dirnilo, čutil
sem kajito med lauskim in letovijim

letom.

Bil sem posabljen k gospodu župnika
panžetovci. Bila je vesela družba, sin
profesorja Voglar, igral je neutrudljivo
na harmoniku, postali smo židane
solje in pozabili smo na nesnost
položaja in bili veseli. Spomin na
ta večer ostane mi vedno kot svet-
la zvezda na temnem nebu.

Danes bila je slovesna maša
ob osmih. Ni bilo več skladnostnih
procesij iz cele fane, ne godbe,
niti o cerkev, bila je
slovesna maša brez asistence,
pridige ni bilo kakor leta 1914
in 1915, kakor jo je škof Karpatnik
tedaj odredil kot „patriotiske
Ausprache“; zapela se je cesarska
pesem v slovenskem jeziku in
bilo je kavce; odšli smo nivo
domu; ob deveti mi bila je ma-
ša nemške žole, tako zvaní kavci
so šli o cerkev, imeli sojo pobj-
nost o svojem jeziku, nihče se
ni kajbnil, nihče kaj o tem me-
nil in nivo je ose.

Časi se spreminjajo, postavljena je
ostro narodna stvar, ne ožbira
nobena stvar posebnega zanimanja,
ja, navdušenja, vse ječi pod noko
sejo - skrbjo, kaj priinese bodoči-
nost in da je - zagotovljena in za-
to je tudi življenje urtao!

---

28 avgust

Po doletnem obotavljanju napove-
dala je dne 27. avgusta tudi Komunistična
Avstrijska vojska, ob enem daška kem-
čiji. Razbujenje je nastalo, 12 sovraž-
nikov je postalo nam, in evika se tudi
in na javnem, kaj bo stoula. Kudi
časi se bližajo, neminem sem, saj vem,
da ne bo dolgo in bom zamenzal
pero s sabljo in puško. Mi me ne
veseli; in če bi moje družine ne
imel, ne vem, kje bi iskal solaj-
be, kiti me ne veseli, se peljati
v kako mesto, saj kot velika skaka-
milija na sem skob, kaj bo pri-
nesla bodočnost. Upajmo, saj
up je edino, kar nas ožbzjuje.

---

2 september

Bil sem v Mariboru in v Gradcu. Če
pač velika razlika med nekdanjimi
sedaj. Kar bi rad kupil ne dobiš,
v vsakem oziru ose drugače. Kdo-
ljeje je še dosti živahno, a vendar
slabla povsod gotova nesnost,
povsod vidiš le sojake, ki odha-
jajo in dohajajo. Tu druginja! Poeci-
je, ki se delijo, so majhne in drage.
Prvi dan sem jedel petkrat in
še sem bil lačen, drugi dan rav-
no tako. Pivo dobiš silo še le pre-
čez ob sedmih, sicer cel dan ne. Rav-
no prišla je odredba, da dobi vsak
gost le pol litra; kdor je žejni, bo
moral od 4 - 10 zvečer priduho le-
tati od gostilne do gostilne, da
si ugasi žej; če se ne izmajele apa-
kat, s katerimi se bo vsakemu
gostu pogledalo v želodec, če je ima
kaj do volje in celo sbravjevo,
če pa, je pa tudi to upanje poko-
pano. To bo idealno za tiste, ki častijo
„Kamburinus“ a.

Bil sem utrujen dom, ne-
zadovoljen in rebel sem doma pri
dobro obloženih mizi: Ne grem nikla-

moj, če mi sila, tu v slovenskih go-
riah je mir, in človek ne čuti nič
dosti od krutosti vojske.

---

8 oktober

Dr. Gorisek je zopet na dopustu tukaj.
V uradu me je obiskal, pomenkovala
sua se prijajo. Danes bil sem podaj-
ničarju zopet v H. prijmu pri krajcu.
Sedela sua sama v gostilni. Pozneje
prišel je za nama Dr. Gorisek s svojo sopro-
go, karuo tako tudi nadučitelj Kopic
in učitelj from. Povsedal jim je gostil-
ničar, da sua midva sama v zasebni
sobi; šli so v drugo sobo in ostali zase.
Tako je sedaj; nekdat sem bil dober, ko
sem ob izbruhu vojske kolažil Dr. Gorise-
kovo, ko so se vršile aretacije, danes
se nas izogiba. Zapomnil sem si ta
dan, hodil bom sooja pota sam; ni
nobene zamisljivosti več, človeka bi
kabili le tam, kjer je njim v korist,
a potem za prezirajo. Tuel sem situ-
ti dovolj, da sem njih souišljernih
z njihovi simpatiziral, sedaj so mi
odprli oči, in pokazali pravo pot.

---

12 oktober

Spavreden dan je bil. Nebo čisto in jasno, in solnce je prišlo kakor po letu. Ki me več spelo v uradu. S Kautskolorjem Kodlak in Dr. Paolič, ki je bil na kaziviji Kolečku, smo jo udarili popoldne k Sv. Barbari. Kostoljubni župnik Josip Miha-
lič nas je prijazno sprejel. Bili smo veseli, in pozabili za hip na resni čas. Sedeli smo v kotičku pri cerkvi, pre-
krasen pogled se je nam uvidil proti jugu, veličastno stal je na hribu grad Vurben, ljubko gledal je poleg njega stolp vurbenske cerkve izga sedmih stovrek, bolj proti vzhodu odsevala je cerkev Sv. Urbana o zad-
njih žarkih zahajajočega solncea. Tu neštevilne hišice po hribovskih so se belo sactile, vures pa so bile bukve s sojini zelenimi, žltimi in temnimi listjem dajale naj lep motiv za slikarja. Bilo je mirno, gadonel je vonu pri Sv. Barbari in naziraval zrakoo Marijo po hribov in dolih. Bilo je nekaj zvočnega; in želel sem si, da bi bilo tako pro-
sod in vedno; od zapode pa se

je čulo ostlo grumenje topov - tam bi je
se huda bitka, že osma ofenziva
lahko se je pričela in ljut je boj.

Poslovili smo se, stisnili krepko ro-
ke, saj bil je lep dar, ki mi ostane v
spominu vedno; hvala Ti dragi
Mihalč, ki si nam dal priliko biva-
ti pri Tebi!

---

17. oktober

Slišijo se govorice, da so v Gradcu
ženske in otroci pobili kavarnu, pro-
dajalno in deloma ropale. Proglazen
je nagli sod. Prekreslo me je to, ni
posebno dobro znamenje.

Od 12. oktobra so tu vojaki, v dveh
komisijah deljenci hodijo od hrana
do hrana in merijo in tehtajo nvo-
žino žrnja. Kar ga je preveč, se mora
oddati evanžu proti plačilu. Danes
so gotovi, potem obiščejo druge občine
celega sodnega okraja.

Iz mest slišijo se glasovi, da ljudem
manjka najpotrebnejših stvari in
pri vsem tem nezgodna draginja.
Hvalim Boga, da živim tukaj, in ljuba
ženka skrbi za me, da z ožjekom ne stradam.
Daj, da bi se ssem tako godilo.

---

26 oktobra

Šli si se pritekanavati je zvonov v St. Lenar-
tu. Kaj pa ponice ti to, sredi sedua,
ko ni nobenega puapnika? Šli pride
visok duhovni gost, ali je mir? D ne,
zvonovi jemljejo slovo, šli bodo tudi
v vojsko. Kakor večinoma povod
sua mejo jutre tudi pri nas zvon-
ov, da se dobi nova suso za topoe
in kar je za strelivo pokuevno. Kžo-
te so me pretesli ti glasovi, saj spo-
minjajo nas na nesne čase. Kžoili
so vedno veruemu ljudstvu v mir-
nih časih, in vsak se je veselil glasa
zvonov, čeravno lepo ubrani vabili veruo
ljudstvo v božji hrani. Kadajutikuej,
grejo na svoje mesto, tudi oni hočeji
braviti domovino. Taria pa bo pel
samo en zvon - tudi nato se bo-
mo navadili - v vojski je že tako,
Peljali so danes St. Jurjevski velikii
zvon mirno! Kakaa otožnost me
je obšla, saj kako rad posluša sem
njegov glas, dostikueat ob nedeljah
jutraj, ko je bilo ose tako veličastno,
dostikueat, ko se je že vvak vlegel
na zemljo in ko je klical ljudstvo

K večerni molitvi, dostikrat, ko sem
po Konvizijski hiši v dolino k sv. Jurju
in sem se veselil nazvednola. Se zdaj
mi doui upego melodiju, polni,
nad vse lep glas po ušesih, ta glas
ne pozabim nikdar.

Da bise očuili zopet vsi zvonovi
z veselimi glasovi - niču. To je želja
vseh župljanov, ki gledajo solzlih
oči za zvonovi, ki grejo soji pot
za obrambo domovine.

---

12. november

Bredi burnih časov tečejo dnevi tukaj
mirno, skoro bi me mislil, da živimo
v vojskincem času, če bi nas koprski od
italijanske meje ne opozarjali na bu-
de boje. Draginja vedno bolj narasta, liter-
vina stane že 2.40 K. pa še kislje. Jajca
kupujejo po 26-28 v. Konrad, in še dobi-
si ni nič sladkorja po cele tedne ni.
Hoalim Bogu, da je v hiši trgovina, kar
tako pridem lažje do vsega in ne
morem se pritoževati. A neozgiso, ki
morajo s kartami dobiti vse, kaj po-
maga karta, ko pa blaga ni.

---

13 november

Kapricioza so različna mesta za okraj-
nega sodnika, med drugimi tudi Ri-
berk. Miha me, priti na Koroško, a vem,
da je Koroška za me, to kakor nekda
za Mojzosa objubljena dežela, smel
jo je videti, a v njej bivati ne. Kako se
rajši ne tudim, kočem ostati tu, dokler
je načelnik se sodnje nad vse blagi
Dr. Krumpholtz. Najprej se je g'oljeuje
imam, sem kakor koli svoj gospod
in imam svoj ničem dom, kjer me
nikče ne moti. Vem, da bi me kot klo-
venca, če bi tudi dobil to mesto, čakali
tudi boji; a jaz sem se umiril, nisem
več za take boje. Deloval sem dosti, a
tudi spoznal, da sem od svojih ljudi
žel nekvalečnost. Tu tako sčasoma
postane človek miren, najsi drugi
skusijo, jaz imam skušelj dovolj. Tu tako
ostanem tu, kjer me ljudstvo rado
ima; tudi tu je potrebno, da je slo-
venski sodnik, ker na naši smo in
tudi tu je dosti storiti, - po mojem
mnenju - nemno profeta in poteka
narodno moč tu oči doseči kakor
tam, kjer vemo, da je pogin gotov.

---

22 november

Trešo roko pišem dogodek današnjega dne: Danes zjutraj, ko grem proti uradu, goem novico, da je naš presvitli cesar dne 21. novembra zvečer ob 9 uri mirno v Gospodu zaspal.

Nestankično me je prekrsla ta novica, kajti prišla je nevarno. Tu v sredi hudih bojev.

Ljudstvo je poketo, bledih lic prava drug drugega, kako je prišlo to nevarno.

Hud udarec je za tistijo, dosti je tepela, a tudi ta udarec bo prešla; vsi živimo z dušo in telesom za domovino in zmaga horda biti naša.

Ko ob nrtvaškem odru stojimo, nas prevema le ena misel: Naš vladar je sicer mohl, naš blagi, ki nas je toliko ljubil, a misel njegova živi v nas in nam da novo življenje za daljše boje!

Ku to stopim jutre v sodno dvorano, obravnavaval bom in razglasil bom sodbo:

V imenu Njegovega Keličanstva cesarja.

26 november

Traval sem se večer s svojo ženo in
sinčekom od sprehoda domu. Nebo
je bilo jasno. Na zahodu videlo se je
pogosto bliskanje, meda bi bili vide-
ti oblaki. Povsedal sem to v družbi in
rekli se mi je, da je to biskone svet-
loba od topov na laiki fronti. Spaso-
vali so ljudje o priliki davste ofceni-
se, da se je bliskalo na jasnem
nebu in sicer v smeri, kjer se je ve-
šil najhujši boj.

---

3 december

Tebi v spomin, dragi frauc Rup te vestec!
Tvoj god je in bil je za me vedno vesel dan,
ko sem Ti snel kot dijak čestitaki.

Spoznal sem te kot duhovnika v kor-
tah, posobil si me v družbi sovarina,
katija berč v divni planinski raj!
Tam sem upogledal v delavnico - pisa-
telja! Tu to me je čudovito ugodušilo.
Pisatelj! Sposobnim čutom spoštovanja
gledal sem blagemu duhovniku v oči,
saj bil je zame ideal pisatelja!

Čajlično je slovenski svet o njem vedel,
bil je res pregranača - vsak človek greši,
a gaduje duš sovsega življenja bil je so-
pet to, kar mu je bila najprej nejsa želja -
bil je župnik v Selah - Kazanah.

Čustveno, kar je človek - uobčlen in
izmed nas brez napak - a eno vam,
franc Rup bil je idjalen človek,
onet za mili slovenski narod, poln
gubeznija razvoj kulture malega
naroda, bil je v literarnem oziru eden
med prvimi, ki so orali ledino za
razvoj slovenštine na Koroskem
Niso ga razumeli, ga obsopli, in to ga
je grenilo.

Godovina slovenskega naroda ne
bo pozabila duhovnika francua Rup
iz vekijske fare pri Celovcu, bil je
Slovenec do zadnjega vzdihljaja!

Kolikokrat so sedela v koltah
pred župnišnim pod lipo, ko si učil
strove plavinskega raja, si jih učil
ose, kar je potrebno, si jih naučil
seval je vse blago in drago, gubilo
te je spričovalo, gubilo, saj poznal
si vse - sveta - Slovence - popol-
noma.

Dejalen si bil - in bil si pisatelj!

Še dobro sem, ko sem se po obisku pri
Tebi v družbi Matija brč poslovil od Tebe,
visoko v planinah - došel si - da bole-
haš - in da se mogoče ne vidimo več!
Solzre so mi postale suš - in pisal
mi je potem, da je videl odkritosri-
nost. Tvoja pisma so najlepši dokaz.

Ni mi bilo usojeno dolgo uživati
vesolja - sam v Kazajah pod teco mir-
no spi - dragi France - spavaj slad-
ko - ljudstvo se mogoče ni poznalo -
a poznal sem te jaz - in tvoj značaj
bil je čist in buster - poznal sem
jaz in ga bom vedno blevil!

Ho Tebi v spomin!

4 december

Še vihrajo črne zastave, vse se živi
pod otisom surti našega presvit-
lega oblastarja Francea Jožefa. Tu
večdar se moramo tudi o to odati!
Bolesna vojska povzroči je dan za
dnevom nove dogodke, ki podijo
enega za drugim.

Kauparijem gledamo v bodočnost,
iz časnikov čitajo se simpatične

vesti o novem vladarju.

Profesor dr. Spitzky vedel bo marsikaj povedati, kajti zbiravnik je v kvi-ma-tere naše cesarice in tudi z cesarico samo je imel čast govoriti in imeti malega prestolnaslednika francosa Jožefa Otona na nokah.

Kako sem poussen na bokra mojega ožbeka.

V uradu se vrši vse kakor prej. Delo se mudi. Takine se mudi od dne do dne. ljudstvo deloma strada, slabih elementov pa je vedno dosti.

Dragina je vedno kupa; liter mleka stane 36 v, jajec 200, jabela 1 kg. 10k, liter vina 2-2.80 k.

Še čim sem, da sem oženjen, ker kajmere so take, da živim udobno. Tu zato je moja poslovna skrb, da kot načelnik gospodarskega pomožnega urada pomagam ljudem. Dosti vidim solz, blede in opadla lica, znamenje, da ljudje kupijo bodo. Njim pomagati, je moje stuljenje - kakšno jadršče in man, te se prošnji ugodi in ni vedja lesketajone oči presilec povejo vse kakor je v besedi mogote.

---

8 december

God moje matere je 'daleč na
Koroškem pod sivim obirjem sedi
v mali koči in gotovo čita pisma,
ki muo jih ji poslali, veseli se da-
mo od svojih otrok. Mirko je v
plavinah na laški fronti - midra
s sestro sa tukaj! Tako je prišlo -
ne moremo biti skupaj - resni-
časi. - Kajneje z materejo se je ubla-
žilo, uvidela je, da sem v svojem
poklicu srečen in srečen v krogu
svojih dragih. Videla je, da marxi-
mateni mojih kolego, ki je postal
dubovnik, ni našel sreče; uvidela
je, da je tudi kot poslastičar nisem
zapustil, ampak se je vedno spo-
minjam z darili in to je pri na-
vadnih ljudeh tista močna strah,
ki je takorekoč mnogokrat tista
sila, ki hoče pripuaviti sina do
tega, da bi postal dubovnik, da
bi oie - mati inuoli udobno ži-
ljeje. Preveč visi človeško sreča
posvetnem blagu - pravo - idejalu
je mnogokrat ljudstvu predači.

Spomniyam se še, ko sem kot mal
fant postal na predlaugi poti moje
matere v lesu koge. Slabo sem bil
oblečen, in zeblo me je, od obirja
sem zavlelo se je kakor od svojega
in kralu so padale svoje žilke
debele, kakor bi se berači v nebe-
sih topli. Tu vesel sem qual soji
dve kogi do dna, saj stem dnem
se je nehala paša in smel sem
biti doma. Kako je človek vendar
z malim zadovoljen in srečen, ko
o saku nič ne ve!

Danes sedim v soji hiši, gledam
na deupino in se spomniyam inke
dne. Moja mati mi ni dosti izka-
zala ljubezni, kaj kar je mi, v
sem mogče bilo je drugače, ni
bila vesela, da sem študiral, se
mauj, ko nisem hotel postati
dubovnik - trpel sem mnogo - a
obupal nisem, in cel sem dosti
moči, da sem dosegel svoj cilj!
Hoala Ti - mogčemu Bog, ki me
nisi zapustil - a tudi Ti, draga
mati - bodi ose pozabljeno, zdaj
sem, da si srečna ob sreči
svojega sina - nisi me kaj.

mela v sooji pripadlosti. Bodi srečna
draga mati, Bog Te obrani še mnogo
let pri zdravlju, saj Te osi radi ima-
mo, saj si naša mati in vsak ima
le eno mater. Hvaležen Ti ostane
sedno spomin!

---

13 decembra

Današnji dnevniki prinesli so ne-
no vest, da so Avstrija, Ogrska, Kem-
cija, Turcija in Bulgarska voljne, sple-
niti z sovražnimi deželami mir.
Toda golobček z oljkovo mladiko
miru se bliža, ali se tudi vsekaj
naše srce želi, je vprašanje, ki
se bo odločilo v prihodnjih dneh.
Kako želimo vsi želimo mir, bilo je
videti, ko je došla ta vest. Ljudstvo
je veselo razburjeno in vsak reče: Bog
kajpeli ose, da se odprejo njih srca
misli miru - po katerem koliko
beprejmimo. Ne motim se, da je
to izvestno nisel v veliki meri spro-
žil naš mladi cesar Karol I. Spo-
minjam se leta 1911, ko sem se iz
Guadea vozil v Celovec na dopust.
Mi brezopaku bil je pri klopljen

salauškihoz in v njem videl sem sto-
nika-drageverja jako mladega, tako
da je moj prijatelj Ferdinand Ha-
mitz rekel: To je gotovo kdo iz višjih
krogov. Ko izstopim v Celovcu, bilo
je vse socialno, polno uradnikov
v gala-uniformi, vse ozastavak in
mnogo ljudstva. Tedaj sem vedel,
da je v tem vozu naš prestolonas-
lednik - sedajući cesar. Videl sem
ga in zdi se mi, kakor bi ga tucem-
sek upel v me svoje modre očii, ko
je pogledal iz voza. Drugi dan sem
ga videl, ko se odpeljal od hotela
Moser k razstavi rokopodlcev. Kar-
na postava je in karakteristična
je sodba pripadke celovške žene,
ki je poleg mene stojec doignila
obloka rekoč: Schau, was für a schö-
ner Herr.

Ku kistih modrih očii ne pozna-
bim - gledaj tako prijavno, ljubez-
ljivo in vem, da se očii hočejo, da
bi videli zopet srečne ljudi, srečne
podanike; hočejo videti, kako blagodej-
no njih upliva.

Bog blagoslovi to misel - Bog da
da se tudi ovesnici, potem bo mo-
g veselijem zapeli: Gloria in excelsis
Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

24 december

Treljoknat obhajamo božični večer
v znamenju vojske. So razviti nič
nočej slivati o miru, oni hočejo na-
prej moriti - dokler ne pade zadnji
moj; naše zjedinišče obžalo morajo
biti mišice - potem bo mir.

Fako se obhaja ta večer - Kdo bi naj
še bil vesel.

Prisravnili smo božično drevo,
prišli smo vsi skupaj in gledali
lepo drevesce - a pravega veselja
ni bilo. Tam vsemu bilo je težko pri-
srecu, vsaj nihče ne ve, kaj prinese
podočinst. Le mali obček se je vse-
lil srečno danil in je viskal. Srečna
stroška leta, kojim je žalost in skrb
tvoja.

Spominil sem se tudi ta več, lani
ta večer bila je še v naši sredini, ko
sem ji pošiljal se dobro in jo objel,
je pač izrekla dobro, ali se kdaj,
čutil sem tudi jaz v srcu, da se mo-
gote veseliti - žal, da je bilo res. Ona
je rešena oseh bridkosti - spava slad-
ko - veseli se lepše božičnice tam v
raju - molji za nas - da nas obravi

vsenugodni tako kakor do sedaj.
Naj bi bil prihodnji božični ve-
čer nes v znamenju miru.

---

31 december

Silvestrov večer je! Mirno, tiho je, četudi
luna sije in veje prijeten topel veter.
Vremnih časih živimo - tam zunaj bife
se kroav boj. Upanje je bilo, da se skle-
ne mir - a sovražniki novějo nič sli-
sati o tem - in tako se ta kroava za-
loigra nadaljuje. Razumemo, da ni
nobenega očesa, da je ose tiho kakor
v grobu. Kje so jasna lica, veseli oči,
razgreta lica plesalcev. Kje razsoet-
ljene sobane? Sedim v sobi, bjehtu
priposodujem praočice, gleda me
s soojini ljubini očmi, kakor bi
me prašal, kje je tista srečna de-
žela, kjer se vse to zgodi. Ha, tista,
dežela je sreča - in sreča je dalec.
Tu kdor se vskuje v to deželo - ta je
srečen - in ta je obrok.

To je moj Silvestrov večer - hvata
Ti Nebotiki oče, da si me obkramil - pravi
Te v tej mi - obrani me - ne zamne -
ampak za mojega sina - ženo - ma-
ter in za brite - ki jim je moje žoljenje drago.

1917

18 januar

Obiskal me je moj brat Mirko. Prišel je iz Mischbenga pri Predilu, kjer je skoraj celo leto v frontu proti lahorn. Kakor in čil je in videti je, da je nepokvarjen. Srečine so bile ure, ki sem preživel v njegovi družbi, saj mi je tako simpatičen. Najmlajši je od nas, usoda je določila, da mora je zgodaj opustiti svojo preteklo in resnost življenja. Težko, silno težko mi je bilo sloo, kakor bi se ločil moj edini sin, tako hudo mi je bilo, ko so se si podala v sloo roke. Saj pot, kakšno hodi, je tako temna, negotova in kolo ve, ali se srečno vrne.

Ojčkom moliva rečen za štiri čaka Mirko - : ljubi angele varuh moj-meri in Mirko na strani stoj-tako pravi moj sinček s sklepijem mi nokarui v soji postelji. Da mislim, bog bo uslišal njegovo molitev - in bo srečno vodil obo, da mi ostane, ki jih koliko ljubim. Hodi Mirko svojo pot in vrni se srečno nazaj, ko zadnji glas: mir je med narodi.

Napramil mi je moj predstojnik Dr Kron
 ogozel viduim veseljem, da je moja
 celotna kvalifikacija „sehr gut“.
 Tem, da se imam zahvaliti naklonje-
 nosti predstojnika, ki se je zato pote-
 goval, da se mi prisodi to, kar sem
 po njegovem prepričanju zaslužil.
 Veselil sem srečo tega uspeha, delo
 me veselí. Istaniu predsednikom
 Berko, ki je imel gotove predsojke
 o meni, padel je stari sistem - novi
 predsednik pl. Kočeval - Kondeubheim
 je strog, a pravičen in to me veselí.

---

 12 mare

Škuga zima je minula. od koncem
 januarja do sedaj je skuto silo bla-
 dala. Kraj je bil oster, 10 sociāna je
 bilo -22% C. Pokala so drevesa, kar sem
 zapazil v sadovosviti - kruške
 breskve in marele so pozoble v
 nižjih legah. V obče je bilo življenje
 mirno, od vojske nisimo čutili dru-
 gega kakor trikratne nabore, najprej

prebiranje letnikov 1893-1898, nato
letnika 1899, in te tri dni letnikov
1872-1892. Od teh so postudili komaj
12 - bilo je vod 200 možkih. Koli se
da je do zadnjega šel mož, ki je le
količ kaj za rabo, doma so sami
ljudje, ki ima vsak kakko hibo.

Draginja je vedno hujsi, 1 kg. mesa
godine - stane 6.40k, 1 l mleka 36 v,
1 jajce 320. Teletine sploh ni - bila bi
to delikatesa kakor nekdanj najfi-
nejša morska riba. Vino v ceni vedno
si je poskakuje, v obič stane 1 l
4k. - pa še včasih silno kisel.

Tedni hodijo komisije po celu
sodnem okraju S. Leudanta zaradi
zruja, hočejo še dobiti nekaj zruja,
a dosti ni več - K večjemu, da je
kakšen kmet tako nepreviden, da
kaj skrje, kar so za zapade v
korist države. Sicer se postopa
lepo z ljudstvom, ni se treba
bati, da bi se komu godila kv-
vica, skrbjeno je, da ne bo nobe-
den stradal in tega se ni treba
bati - nekaj žrtve pa mora vsak
dober patrijot doprinese - bodimo
veseli, da smo v zaledju.

23. april 1917

V tem velikem miranju so toone
vojake šel si tudi Ti, dragi Juan Kojelj
v deželo, kjer je večni mir. Spoznal
sem Te v Celovcu, ko sem bil visoko-
šolec, bil si simpatičen, vesel, dober
pevec in humorist. Ko sem bil v
službi v Celovcu kot askulant
in Ti tehničari podja Mohorove tis-
karnice, so se dostikrat zbrala v
družbi pri kapljici vina, najčiste
v mali gostilni v Schulhausgasse.
Nisuro jo pustili: Gladka luknjica.
Bila je majhna, temna soba, a imela
je za nas pustova dovolj. Poje
Bad, Carlko Raddek, Juan Kojelj
in jaz in tu in tam še kolo dru-
gi koleske inteligence smo se
zbrali po večerji, katero nekli, navad-
no pa peli. Bile so prijetne ure
in dosti smo se smejala, če nam
je bad pripovedoval, kako je Raddek
streljal na lake z zaključnim
topom izya ogle. Bile so lepe ure,
ure brezskrbnosti in sreče, ure
lepih spominov. Minulo je, naz-
pršili smo se na vse strani,
Kojelj pušil je kot sodja zadru-
ge tiskarnice v Krško, soltsolen

ni je večkrat pisal.

Ku v sosedstvu vojski šel si tudi
Timotej vojak. Spominu se na
peserju ki si je tolikokrat popedel;
oj očka ljubozujici
taj vi ja niste kuvi,
da jaz, da jaz,
da moram bit soldat.

Ku dokoval si živeljenje za do-
mosvico. V vojaški službi si do-
bil bolezen in gaspal si nismo
H. aprila v Kottenuamu na Sta-
jerstem, daleč od Toje domovine.
Kavaj nismo dragi - stnil si vasjo
dolžnost - spomin na Te mi ota-
ne vedno - blag.

---

1 maj

Kakko je bilo vedno ta dan, godba
se je razlegala po celim kraju, vse je
bilo veselostne uspele. Danes pa je
vse nismo - če tudi je najlepši
dan - le od daleč sliši se udarjanje
vollik potkov. Sopro od Italijanske
fronte. Hoiem oživati maj -
šel kom z džekom v pristo na-
maso - Kjer Mukanica tako leporabi

in Klič. Moj djek mi uadomestil
 vse veselje - sčakanje. zdava mi se
 sel. sicer nepraktičen - a kaj se
 nič spominja - se mi čudim - za-
 pomni si vsako pesem - ljubi godbo
 in rad prepeva. Tudi ve spraviti z vsako
 stvarjo znano pesem v zvezo. Ne-
 teklo vedeljo šli smo na sprehod.
 šla je sestra lička seboj. Nekkrat
 reče ji: Mitzi, gre mi dan sram
 ku ko mi je dala dežnik, pravi-
 spominjajo se cesarske pesmi:
 „Lust mich furchen noch jedam
 „fandit, ima magoče prav.“

Tako je moj djek - in z njim bom
 se veselil - naj mi on zguaruje
 oveslo spomlad - naj bo on moje
 upanje na lepšo bodočnost - na
 koliko zageljeni mi.

12 maj.

Bil sem na cemitvi v Trsteniku in v Negroi.
 Nebeško lep spomladanski dan je bil. Nebo
 čisto, temno modro in glavo solnce po-
 siljalo je svoje ogrevalne žarke na
 zemljo, ki se je kazala v najlepši spo-
 ladavski lepoti. Videti so bili celigozdo-

vi sadnih dreves v samem cestju.
Tu pred menoj stal je grad Negrova,
tako opuščen, tako romantično.
Šel sem se z župnikom Bratkovič,
duhovnikom simpatičnih lastnosti
in modernega duha. Pri kupici ruj-
nega vina se obladila od
druge osebe in se v njo
razgledala. Prav srečno se ločila.
Zadovoljen v sebi hodil sem do-
mu, saj bil sem zopet en dan
brez skrbi, saj žiaci sledi večnega
napona v mladini mnogo kupijo.
Večkrat sem si mislil, da je dolgačasno
biti na defeli, ker se je bati, da člo-
vek „splešči“; a mi tako - so prilike,
ko se v prijateljskem pogovoru
zopet živim, ko spoznava nove
znanjaje in pride skrajšani domu,
medtem, ko mora mladnik
biti med pustim židovjem
v mestu in ne občuti dosti od
lepote v naravi, katerih račun
v spomladu toliko poruža.

Kljube v naravi posivi živem,
nam da veselje do dela in po-
sobno v tem nesnem času sem
vesel, da sem daleč od mestnega
prahu kajti tam hodijo ljudje
bledih lic in iz njih govorijo - glad.

17 maj

lepšega mlaja kakor letos nisem doživel. Dolgo
nas je držala kurtazina v svojem muzlem
objemu - a nehala je njena rudo - prišla
je pomlad zelena -, naenkrat vse cveti in
sicer v zelenem - kar je najboljše zna-
menje - norej cvetov se kaže - samu
veliki šopki dubčkih cvetov - ali si
moreš misliti kaj lepšega?

Nekelej bil mi je naj ideal ljubezni,
in če je tudi bil še tako nezrel - sedaj
suo se ogrevati ga ljubezen - za ideje
lepšasi - lepi spominu - ko sem poln
navdušenja hodil po livadah in
gibal rožice, da bi jih podaril dragi-
danes gledam - kako sadje cveti in
ali bo vse rodilo - in ali bo dosti tako-
čine spraviti v klet - kumpora unta-
lut -

V resnih časih živimo, kar poprej
nisem poznali, sedaj precevniti ne
moremo. Kolo je poznal nekdej. Kruka?
Bila je to kura za svinje - danes
jo operajo - ji dajejo vse prednosti -
ki jih prej nikoli niso poznali.
Ali poznate peser:

Mill auf dem Piff der Doffandau Piffau
der luffen roten apron tang frobi...

Kdaj oprevajo nekdanjo sovjetsko
kucno sledoč:

Ball auf dem Gipfel der Ingabrunnen Wuelken,
auf ein spritzendes Gefäßes lag bei
und ließ uns durch ein Gemaier in der Gicht auf Gicht
Kurtz und in Mai!

18 maj

Ko se narava kaže v najlepši spon-
ladanski lepoti, se sliši od itali-
janske fronte nepretrgano gro-
mujne topov. Deseta ofenziva se
je začela. Guoja me obkaja, kajti
tako silnega gromca še nisem
slišal - to je pa čudna povla-
danska pevec, ki se kaj malo
soglaša z veselim kukavcem ku-
kavice v plavem logu. Čest mla-
dine pada - veliko umiraje -
sre se mi kuči bolesti - ali se ne
bo pouca? Tu ste to za ped zemlje
za moč - slabo? Ali more imeti
tisti mirno pest, ki je vse to povz-
ročil ob misli, da morajo za njegovo
idejo umirati mlada srca, ki so
toliko ljubili življenje! Pravični
Bog - spomni se jih!

15. julij

Dolgi čas molka kaže, da ni bilo dosti spremembe. Vojska se nadaljuje, kakor bi bilo to sploh že navadno, ljudje opravljajo svoje posle in če bi ne bilo videti vojakov, ki hodijo sem in tja, bi sploh ne vedel, da je nekaj posebnega, da je vojska, draginja je vedno hujša - ljudje že kadeje pridelke popolju - nič ni več varno.

Kodim pridno v vrad, dela imam vedno več, glavnostaa se množijo. Dopusta je tui leta nimam, živei dosti težko - a sem vesel, da sem še tu, drugod je še slabše.

Agitiral sem tudi za šesto vojsko poročilo - a težko delo je - ljudje so postali hladni - vsek pravi - če dam poročilo - bo vojska še dalje trajala - težko je naglavitne predhod: ke odstraniti. Ljudje pravijo: Tudi gostije se človek najaduje na veliča - kako še ne kaj hudega.

16. julij

Boter mojega sčeka Źbeka, profesor
Dr. Spitzky nas je obiskal. Dostik nam je
vedel povedati, tudi na cesarskem
dvoru je upeljan kot zdraavnik otrok
naše plesovile cesarske doajice. Lepe
so nam bile ure, ko smo ga poslu-
šali - priprost v obnašaniju, zna-
lato zavimivo govoriti, da ni eno
ure kot minute. Povsem sem
namj, vedeti, da on, ki ga slavijo
povod v častnikih in ki je prvi-
ki je spaval v Avstriji pustke go-
in ki ga toliko pisar blagruje, da
jim lajja sled oofke prija-
deto bolet, biva v naši hiši!
Slava mu!

---

18. julij

Prišla je amnestija za vse poli-
tične počinke. Ki so osi nes glo-
činci, je opravičanje, ki je v držav-
ni govinici delalo mnogo prava-
redaj so oni pomilostveni.

Spomnil sem se o prvi vrsti Tebe,
france, ki si bil obsojen, bivaš pet
let v temni ječi. milost prerod-
lega cesarja - odprla ti je vrata
temne. huda ječe, kjer si dosti
topel - sedaj bivaš zopet v milli
domovini - ki si jo toliko lju-
bil - pogledaj se, in vem, da si
udar avstrijec. sodili so te, ali
po pravici. to bo kazala bodoš-
nost, o tem povsiala bo zgodovina.

---

29 julija

moj dragi prijatelj, kaplan Alojz Kra-
maršič je prestopljen iz H. puja v Kozje.
Bil mi je drag in mil človek, duhos-
nik, s katerim je bilo običajno tudi
o duhu naprednosti mogoče. Rad sem
ga imel, je tudi zato, ker vem, da v
sojenem poklicu ni bil srečen, osled
česar sem občutil usmiljenje nad
njego so urodo. A njegove oblasti so
bile zato nemne, porivajo ga kot Kap-
lana od fare do fare, nikjer ne
najde sojega miru, četudi je

že 45 let star.

Ta dan smo bili še veseli skupaj v gostoljubni Korošičevi hiši v Partinju, imeli so resne pogovore, zapelimo še v slovo - potem pa si stisnili tiho roke - in se ločili. Ločitev, to je na svetu naša usoda, zapustiti moramo vse - in bodi nam tudi najljubše.

Febija, dragi Lojzek - skrajšim vedno blag spomin kot dragoga, odkritosrčnega prijatelja. Bodite srečna pot in ne pozabi me!

---

3 avgust

Dšla je vest, da sem postal - okrajni sodnik! Povišan sem sedaj v VIII činovni red - po vojaškem bil bi major. Srečno me je razveselila ta vest, saj prišla je nepričakovano. Ginfen sem postal, spomnil sem v tem trenutku svoje žene, o kateri sem se nahajal v mojih nežnih letih,

spomnil sem se časa, ko sem kot
reven pastir postal moji dve kogi
v temnem logu, spomnil sem
se oseh burlkosti, ki sem jih sku-
sil v dobi mojih študij, spomnil
sem se oseh bojev za mojo bodoš-
nost, spomnil dneva, v katerih
sem bil potat do dna sveta, ker
naodajala me je misel, da sosega
cilja ne bom dosegel. A sveta mi
je bila mila. Osemogovni me je
vodil po svetni poti in ko sem da-
nes dobil vedelo poučilo - me je
ose to presunilo - saj mislil sem
si, dosegel sem to, kar sem hotel
biti. K menoj oeseli se moja žena,
ki me ljubi iz dna sveta in je po-
nosna. 'Paž pa sem svetni v
upreem in o kresu mojega rin-
čeka! Svojemu poklicu pa osta-
nem vedno zvest in bom na-
pel vse moči, da izvršim tudi
ose to, kar zahteva ta poklic od
mene - soditi pravice - noveemu
delati krivice - to bodi edino geslo.

---

9 september

Dne 8 septembra bila je nova naša
nekega franciškana pri sv. Trojici. Ka-
kor je že tu navada, obišče drugi dan
našmašnik kako bližijo cerkev,
kjer bere našo. Sledijo mu osi gostje,
pripeljejo se na lepo osenčanih,
z majhnimi baulerci okrašenih
vozovih. Tudi danes so se pripeljali
na takšnem vozu; vozimel je ose
polno slovesnih zastavic, stal
je na dvorišču gostilne Kamola,
nekdaj Sarwitz. Vozu je stal,
čisto prazen, nihče ni stražil,
zastavice belo modro rdeče pla-
polale solahnem cefru sem
in tja. Naši purgari so gledali
spreod našmašnika k cerk-
vi, a na voz so pozabili.

Spruinyam se je žiso dogodka
26. julija 1914. Tedaj je razparjena,
zaslepjena deubal napadla tak
voz, razmetala majhna drevesa
in raztrgala zastavice, ki so
pokrpane - enako našim

pravikam - ležalo na klob. Tedaj bil
je eden prvih županov Lollag Henrich,
ki ni hotel biti prvi učenec slovenske
amprak se zaopredil za nemško
stvo.

Danes sloni ob svojem oknu
in gleda nemno cel puigor. V njegov-
sem seču se mora odigravati tako
maršikaj. Tempona niktantur!
Če bi danes se kdo lotil ozoja - godilo
se bi mu slabo - in to si je moral
misliti tudi župan. Njegove
drubali ni več - delovna so padli
delovna so se porazgubili, in žu-
pani je sam.

Slučaj usode je, da je ravno
tisti noromašnik Mojca, ki so ga
26. julija 1914 tako svedo napad-
li, namoštenu za kaplana o H.
Lewardu. Mirno ga morajo gle-
dati - vsak dan vidijo doživeti.
Ki so ga tedaj prosali - kot živo
očitajočo vest njih grolega
razovanja. Gotat kniflu unflau
langpau - abnt frin!

16. september

Dšla je vest, da je dvorni sodnik
požel Schwencker umrl. Pretekla me
je ta vest, saj blagi gospod mi je
bil jako naklonjen. Ko sem ostal v
Celovcu v praksi, je bil slug z menoj,
a kar to bilo je dobro, sled tega
sem se mnogo naučil pri njem,
kar sem uporabil sedaj kot samo-
stojni sodnik. Bil je bil sem se
mi, to sem spoznal iz njegovega
sodenja proti meni. Ku tudi, da
se je z vsem potegoal za me
prej da sem delal sodni izpit,
pripočel me je tudi sedaj, to
sem postal okrajni sodnik,
kar mi je o priliki obiska 16. av-
gusta sam omemil čes: "Sie haben
sich das Verdienst und wenn alle
so wären, so wäre es gut." Kdo bi mi
lil, da sem 16. avgusta ošel za ved-
no slovo. Bil je upadel in tožil
v težkih časih.

Tri ga niso razumeli, mislili
so, da je Slovenceu sovražem, a jaz

sem ga dobro poznal, rad je govoril
slovenski in bil je pravičen o vsaki
opini, bil je čest jurista.

Spava mirno dragi - bil si mi
predstojnik nekdanj, a bil si mi
še več, ljubezniv kot oče in moj
priporočnik, Tvoj duh živi naprej,
Tvoja marljivost, natančnost
in ljubezen do poklica bo mi
vzor za moje življenje - blag
Ti bodi vedno spomin!

23/9

Krasna jesen je! Cel leto pripekalo je
solnce, sedaj se vidijo sadovi! Vinogradi
so polni, rumeno - rdeče - črno grozde
se ti meblja prasad, narobe - obeja
se stejo k ston - raj obilno je tekoi-
ne! Klopotec poje sajo vskelo pe-
sem - prasad se vidi vskelo življen-
je - trgalec je obilna - in vilo do-
dobro - da ljudje ne pomnijo več
kaj snakoga. Pa mojem reči -
nebeško lepe so slovenske gove
in vesel sem, da bivan v tem
kraju!

Eingefendet.

Kalodont

Zahn-Crème

907A

Sarg, Wien.

Letzte Mode!

Hut-Bänder

nach neuesten Wiener Zeichnungen, vorgedruckt oder gestickt in Seide- od. Perlarbeit.

5546

Kunststickerei Mina Repper, Hans Sachs-gasse 5.

Allen Ankommenden in

Triest

empfiehlt sich

Hotel „Balkan“

in unmittelbarer Nähe der Opčina-Tramway Haltestelle Kasernenplatz. 76P

Täglich vorzügliches Bier in genügender Menge
Transenalquartiere für die Herren k. u. k. Offiziere.

Handel u

Finanzielle

Unter dem Drucke die Banken den Zeitpunkt schwererem Geschäft gegen spielende Publikum aufzu Entschluß nicht gekommen des Publikums lieferte Banken und Kommissions Öffentlichkeit, durch das Be zu veröffentlichen, fehlte. Publikum in Rechnung g der Zeit der hohen Bör bemessen. Solange das P wenn es überhaupt Attrib namentlich bei den zahlr stehenden Effekten über d regen. Jetzt soll eine am 9 der Bankvereinigung Ma des Börsenspieles durch Ers beschließen. Man hat zwe alle Käufe nur gegen bar In der Theorie klang die lagen aber die Verhältni

Justine Schwentner ruht im eigenen wie im Namen ihrer Schwägerinnen Anna Schubert und Ol' a Kofol, ihrer Geschwister Wilhelmine Kofol und Albert A. Kofol, k. k. Landesgerichtsrates, und der übrigen Angehörigen allen Freunden und Bekannten tiefbetrübt Nachricht, daß ihr edler, unversehrter Gatte, bezw. Bruder, Schwager und Onkel, Herr

Josef Schwentner

k. k. Hofrat

Samstag den 15. September um 2 Uhr nachmittags nach kurzem Leiden und Empfang der heil. Sterbesakramente im Alter von 65 Jahren sanft entschlafen ist

Der feure Heimwegangene wird Montag den 17. September um halb 5 Uhr nachmittags im Sterbehause, Mandellstraße 33, fe erlich eingeseget und zur letzten Ruhe nach dem St. Peter-Friedhofe übergeführt.

Die heil. Seelenmessen werden Dienstag den 18. September um 8 Uhr früh in der Pfarrkirche zum heil. Herzen Jesu gelesen.

Graz, am 15. September 1917.

224A

Städtische Bestattungsanstalt, Graz, Grazbachgasse 48.

27 september

Moj brat Mirko je prišel na dopust. Razpovedili smo se ga vsi, saj prišel je iz fronte, kjer je osak dan njegovo življenje v nevarnosti. Že pol drugo leto je na Wischbergu, ostal je datačar še zdaj. Tu v slovenskih goricah se je karveseljeval posebno, ko so vinogradi tako bogato obloženi s sladkimi grozdi.

Danes opet je slovo. Le težko bilo je slovo, saj resni so duovi. Misnila sova si roke, se objela - ketel mi je še. Aprila že pridem zopet - in zginit je izpred mojih oči. Bog daj, da se veselimo njegove besede - in se opet zopet srečamo nazaj!

---

7 oktober

Proskrat smo tudi mi občutili občudni še nekaon neposredno - grozo vojskovanja. O noči 4. oktobra priletel je čez Pohorje velik laiki letalnik, takozvani Caproni.

Buenos Aires se je in je moral itina
sla, padel je v zg. Dupleku, sedaj
že v slovenskih govnah na sla-
prebivalce pa so dva dni pozneje
zasadili v Brvežu. Kam so imeli
lahi namen se poljati in kaj uči-
viti se ne ve. Ne kako ni izključena
možnost, da nas takine ptice
večkrat obiščejo - želimo jim sk-
šen uspeh kakor sedaj proskat.

---

21 oktober

Trgato je minula, ljudje ne poznajo
tako dobre kapljice, po nekod ima
vino 24% sladkorja. Tudi sadja je
v izobilju. - Proskat lepi dnevi so se
mudakvili dejevini - dne 5 oktobra
sem se še kopal na prostem v
domačem bajeru v sadovosvitu.
Sedim v sobi in gledam, kako pada
list za listom, od daleč pa udarjajo
zaski topov od italijanske meje - za-
čela se je dvanaajsta ofenziva. Se mi
niču - še ni dosti žrtev!

---

24 oktober

Ozbudil sem se in mislil, da drdka
voj nimno hiše. T motil sem se.
Kmalu sem si bil svest, da je to
groznejše topov od lajke fusate.
Bilo je grozno poslušati. Nepretr-
goma so pokali topovi, slišalo
se je bobnenje, kakor bi na tisoč
topov naenkrat izstrelili. Tresla
se je zemlja, treslo se je postopp.
To pomeni nekaj posebnega, ali
je napadela lah, ali so naši za-
čeli z ofenzivo, kakor so kazala o-
zadnjeu času ova namena,
Kajti moja mati mi je pisala,
da se vozijo skoz Kaplo in jezerski
vrh neprenehoma nemški vojaki.

---

25 oktober

Kz časnikov sem pozel, da so
avstrijsko-ogrške in nemške čete
začele dne 24 oktobra ofenzivo na
lah. Proti napadi so bili srečni-
srečno se veselimo, vsaj, odrujena
bi bila velika nevarnost in lah
zasluži, da se kajneje upegosa
nezvestoba.

---

31 oktober

Minulo je ravno osem dni, kar so
avstrijsko-ogrsko in nemške čete
zavzele sferzivo. Spremenilo se je dosti
v tem času. Grmceje topov, ki je bilo
v prvih dneh silovito, je postajalo
vedno bolj zamolklo, tu in tam se
je še slišalo kakor grom nevihte,
bile so eksplozije razstreljenih muni-
cijskih zalog - znamenje, da lah beži.
Tu res, zavzela so dobajati vesela počo-
čila, mnoga za mnogo - ena postojan-
ka za drugo oblovi prišla je nazaj v
naše roke - gorica je zopet naša, soo-
kaznik pa beži - naši za njim. Če
so o beneški kavani, že v Vidnu, spo-
minjam se pač tega lepega mesta,
ko sem bil tam leta 1902. Videl sem o gra-
du podoba naših cesarjev do dobe 1866.
Blaznost me je obšla, ko sem pomis-
lil, da tu niso več avstrijska tla.
Danes so zopet avstrijsci tam - tako
se pač marsikaj spreminja.

Danes je zopet jasno nebo po dežev-
nih dnevih, zdi se mi, kakor bi minula

huda, nevarna nevihta. Zopet si je
lepo soluce, z veseljem gledam proti
zapadu na planine - mirno je sol
tam vse, ni več slišati gumenije to-
pov - mirno je, kakor nekdoaj. Bog daj,
da bi bilo tako - oclika skrb nam
je odlegla vsem sol srea.

Ti pa moj dragi bratce Mirko, ki
si v tem budem boju - varuj Te Bog,
in hodi po magoviti poti, in vrni
se zopet nazaj čil in zdrav, da bo
naše srce veselilo in da se imamo
zopet v naši sredini.

---

17 november

Kesela poročila dokajajo k nam glede
prodikanja naših čet proti Laksu.
Daleč so že v beneški ravnini, če je še
tako mirno in poslušaj, ne slišiš nič
več vollega gumenija; mirno je vse,
utihnulo. zdi se mi, kakor bi se dio-
ji potok izlil v ravnino, in tam gori
v gorah je mir. Bog daj, da bi prišel
res mir - to vsi srčno želimo.

---

23 december

Mi' novega, kar bi se tikalo mene. Vse-
limo se in upamo, da bo le mir z Rusi.
A ne smemo se preveč udajati slad-
kim upom.

Bojim se za mojega brata Mirkota,
je v najhujšem ogroju. Bog ga obsari,
ljubim ga kot najdražje bitje, saj je
koseček, kot najmlajši od nas, si mora
še le iskati svoj dom, skubeti za svoje
ogrojišče. K malim Ožbekom se ga spo-
minjaaa vsak dan goščer o molitvi;
ožbek pravi: Bog okraui našega Mirkota.
in Sklene soje nedolžne kočice; prepri-
čan sem, da ne ostane neuslišana
njegova prošnja. Koliko kot se pač
doiga o tihii prošnji, da bi prišel
mir, a ni ga od nikoder! Ali se je
ose zaklelo, ali je ves razum zginiil,
ali je to kultura, ali je to človekoljubje;
samo, da bi imel ta ali oni nosi
v rokah, zato se gre in če tudi tisoče
nedolžnih žrtvo pade - strašno, ne-
razumljivo!

---

28. december

Obiskal nas je profesor Dr. Spitzzy. Razveselili
smo se ga srčno. Čast nam je, da stopi in
biva v naši hiši. Postal je član po ce-
lem svetu sled izumitoe protoge.
Kma prilito večkrat govoriti z cesarjem
in cesarico. Pri gadnji aadije ni v Baden
ga je cesar odlikoval z besedami:
Генералъ Грину мой благодаренъ душой, дубъ
въ дѣлѣхъ въ Крѣпости бѣзѣмъ махъ.
Gotoo lastnoe besede: francoski vojui
minister je po svinkih si dal poslati
njegoa knjigo, ki jo je spisal o protoged.
By daljnih knjig dežel prihaja jo odlič-
ne osebe Knjigam iskati pomoci.
Kakoruo asi pomoci nauj, ki pri-
tem nikakor ni ošaben, ampak poni-
žen, strajno ljubeznivo in ki tudi
kossiu slovenskih goric s pripustim
ljudekam pravo kad goasni-
slovensko.

Slava njemu, sem pomisen, da
ima moj džek takega brata.

---

30 december

Predzadnji dan leta je. Brez v pretek-
 lost, kaj mi ostan - hoala Bogu, srečno
 je vse minulo. Moja ljuba družina
 ostala je zdrava, moj mali oždek bil
 mi je celo leto najprijeteljše veselje in
 razvedrilo v sitnih urah. Bogga obra-
 ni tudi zaupaj. Če zrem v njegovo ne-
 dolžni obraz, najdem v njem vse,
 vsa slab mi mine - in če sem od dela
 še tako utrujen - su mi da nos o
 nosi. Tu je sva z večer skupaj v postelji,
 sklene lepo roke in molit tako lep:
 "Gubi angelje sarub moj,
 Vedno mi na strani stoj!"

Slife naj lepšega, kakor imeti takšen
 biser v podobi nedolžnega otroka!

Le ena slab mi teži srce, da bi se moj
 bratliko ornil srečen - sojiman ga
 tako rad, in ne sem, kako bi prevel
 to bristko zgubo.

Od zykoda kaže se zarja minni - Bog
 daj, da bi posijala po celom soetu -
 potem bi bilo kes - srečno, novo leto!

5 januar

Sprejel sem vest, da je preminul
moj dragi prijatelj prvi šenk p.d.
Marek na feyuskem dne 3. pro-
sineca.

Koliko spominov me seje na
Te in Tvoj rojstni kraj, zato pose-
tim te vstike Tebi v spomin!

Krasna je feyuska dolina! Ko
dospem po strmi - sedajšnji krasni
cesti na feyuski vrh, odpre se
ti čarajoči razgled na visoke
sasijske planine, od katerih
se doigata Quintose in Kočna
nad vse druge vrhove majesteti-
no proti sinjemu nebu. Takole
te preozarja ta pogled, zdi se ti,
da si kje na Tirolskem ali v Švi-
ci. Tu na levi in desni povzd
visoke gore, pod seboj pa se
razprostira mična feyuska
dolina z belimi hlevi in doma-
cinkovcema.

Tu tam pod sivo kočno je

Tvoj dom, dragi Marko. Bil si kakor
kralj pod gorojem - nekdanj kralj
ki se je leta 1907 spremenila
v majhen gradič. Kako lepo je pač
bilo tam. Stoli in stoli temni
gozdovi, le na eno stran malo
kavovikas, pred teboj najjužno
stran visoke gore kakor ena
velika stena. Tu si stal si ob
tih večerih sedel pred kra-
vom odpora, ki je prihajal
iz plavju - in mesec je mino
plaval po nebu čez najvišje
gore - v temnem kavovskem
lesu je tajnostno šumelo in bilo
je, kakor bi goste vile se zdra-
mile in se spruckajale po zelvih
lipovkah. Tu si je od fauce cerke
sv. Džbalke zadonel večerni gozd,
si pri tej lepoti nekoč siel
klobuk, in molil k vsevoljo-
nemu, ki je ostvaril tako lep
svet - ki je še popolnoma slo-
venski.

Če kot gimnazijec prišel sem ne-
katerikrat na fejevsko, posebno
ko sem obiskoval župnika Franca
Dupin in kalenterna legat. Tedaj bilo
je leta 1895 sem proskrat videl
puniža Šenk pri Kazinu.

A še le kot visokošolec, ko sem
obiskal puščevca Kausla Hraba,
sem se do dobua seznanil s
Teboj dragi puni. Toj prijazen ob-
raz, Toj blagi govornik, Toje nav-
dušenje za mili slovenski na-
rod mi je nad vse ugajal.

Omudil si mi kot mladosti
bratostičino in postala soa si
res najboljša prijateljca.

Koliko prijateljih duj preživeli
suo skupaj ali pri njem, ali pri
Stulcuju, kjer je onojena njegova
hči spolsnija. Koliko veselih pesnij
suo zapeli, koliko se smejali; a pri
osem sem suo imeli tudi kesne
pogovore; posebno mi je ugajalo,
da je bilo tu ose odločen slove-

nee, kar je na avstran jezuskega
vrha proti kapli vse drugače.

Tu je sem se moral posloviti,
bilo mi je težko - pustiti sem mo-
ral Tebe, dragi prijatelj - Hans Hofa,
Petek Viernik in iti naprej v Gra-
dee - poročiti se kesnim študijam.
Tu za slovo smo si za-
peli: Oh zdaj pa nikdar več

Molimo, kakor stal sem na jezuski
vrh prišel si dolgo časa tam in
gledal nazaj v mili plavinski
kraj, kjer sem bil srečen.

Tu ko sem dokončal študije,
prišel sem skoro vsako leto v
to lepo dolinico in pri sebi, dragi
Marek našel sem vedno gostolju-
ben sprejem.

Ko sem bil že o št. Levantu, sem
še leta 1908. 1909. 1910. 1914 prišel tja.
Kdo bi si pa mislil, dragi, da soa
ozela l. 1914 štirinajst dni pred
izbruhom prve svetovne vojske za ved-
no slovo. Bil je lep dan, ko sem v
spnemstani Tvojega sina joško-
mi se je radno pripravljati za

drugi dežavni izpost iz prava - za-
pustil Evoj domu. Težko mi je bilo slo-
so - bilo je kakor slutnja - da se lo-
čimo za dolgo časa. Poško je še tisto
leto prišel v rusko ujetništvo in
za njim si dragi prijatelj najprej
žaloval, kar sem spoznal iz Eo-
jih pisem.

En zdaj si zaspa, ne da bi videl
svojega ljubljenega poška.

Tam pri fani cirkoi mojega
patrona spasiš mimu spauje -
Eov dom stoji kakor nekda, snreke
šumijo, od daleč se sliši padanje
valov gorskega potoka čez globoke
skale - vse je tako kakor nekda -
a ti prijatelj duša vsega - si zapustil
Eov dom! Obožnost me naodaja -
če se spominim - da te ne najdem
več - a ~~o~~ mojem srečanju - kot
blag, čist pravičar, kot najboljši pri-
jatelj - ogor moja - slovenskega
narodnjaka! Spasaj mimu, dragi-
več ti ostane spomin! Nad
gvedammi!

---

6 januar

Mimulo je že 14 let, kar sem stopil
v državno službo. Prva bila je pri
po kateri sem hodil, imel sem boje
za materijelni obstanek - kot urad-
nik - Slovence mi od mojih oblasti
ni posevno sijalo solnce na klou-
jenosti - bile so le izjeme, med
njimi pošef Schwentner. Karavati
sem se mislal na sojo moč. Ko
sem odšel odje višjih oblastij mo-
kal zapustiti ni lo domosino, ne
tudi predstojne oblasti v Mani-
bonu niso spachele v okolje na-
kloujenosti - bil sem pri Slovence
in čutil sem to povod. A tu pel
sem se, udal se nisem - mogoi se
me Slovenci včasih napaino so-
dili - a v mee mi nista videli - ostal
sem to, kar sem bil - zgoden slo-
vence - Mi ljubim iskreno soj na-
rod. Tu tudi tako sem dosegel
soj cilj - postal sem okrajni sod-
nik in mojemu meci - opriral sem

se na lastno moč - in tako hočem tudi
naprej delovati. Kričai kot slovenec
ne bom, kakor bi nekateri radi
imeli - a gost ostarem vedno soje-
mu milemu narodu in kot sakrén
bom tudi vedno deloval za blago
slovenske domovine - o kolikor mi
dopušta moj poklic.

---

2 sociáln

Govorilo se je, da bo kmalu mir, a
ni še nobenega upanja. Medtem se
všijó hudi boji, posebno na Italijanu.
Kifronti. Kdaj bo to vojne konec?

V madru je vedno manj ljudi, kaj
nas je bilo 12, sedaj samo 6. Tu koliko
razbijenja v sled nezmožnosti pod-
rejenik madruiki. Tako sem imel
mladega fantka še niti 18 let za
pomocnika, ki je pač napravil
vse napore. Kakor je stal na foru-
ta v zapiski, ki se glasi: Das
Augstlaugst asgrift auf alle
Kaufmittel und soxt da Kauf

gluňan, tako sem jo tudi narekoval.
A glej ga spakka. Ko prečtani zapis-
nik, najdemu zapisano: Das Aug-
Magda ergriffat auf allen Libsub-
mottal und kottt das kova gluň
an. Moje ni bilo ravno tako na-
pairo, saj glad vlada porod, in
vevolak so še kufskaci, ki bojejo na-
daljevanje vojne, da bi pridobi-
li dežele in polnili žepo - seve, so
to ljudje, ki sedijo na varnem.
A je se kažejo znamenja nemirna-
delavci stas kaj, vlada ne ve, kaj
bi storila, stuna je do skrajnosti
napreda.

4. social

Kuam sluňaju malo prostogavata
in ponabim priliko, da popišem malo
razpore o št. Lenaku.

Nled nastale vojne skou ni nove-
nega društvenega živeljenja se št.
legu je razpore med Slovenci na-
pelo kakor prej. Gospa D'Goršičkova ne
občuje z novicim, tudi učiteljsko
se je ločilo od nje razum nadučitelja
Kopića. Drugač kodi o kak rvoja roka.

Škodili smo o št. punij, dokler je bil tam
še naš lojpek Kraunavšič, a to je soltelon,
kudi ja nas nič ni bilo več. Mikafati
je prišla tja gospa dr. Gorišekova o svojim
sorodnikom Babernik, ki se je poročil
z Liničko Krafuc. Leta je nazela o se
lastnosti in celo o dane gospe in naj
sladajše pripayu najprej je med
nami in družino Krafuc, posebno mi
ničko postalo je bolj urplo. Dne 7. sociama
se veči poroka - in učitno bo baže, a
ne ve se še, ali kako bogastvo, Rakevo
ženi Linička, pri nese srečo. Vstila
je žena, učitelja Kemljič, ki je bil o
vojaki - izbrala si je bogatega - milijō-
narja - Kemljič je nato tragične smrti
umrl - sedaj je čisto puosta.

Breničljupem večkrat o svojem
zakonu! Res je, da nisva ova enake
slakosti, a sem, da me je moja žena
poročila iz same ljubezni. Kar se
moje osebe tiče, sem zadovoljen. Vesel
sem bilo v svojem željenju, skušil
soč, ga spoznal od oseh strani in
morem reči, da je tako prav. Tuam
svajdom - svoj mir - svoj obstanek.

Tisto poželpenje se neba, ki se umiri
 in moč in žena stasi kakor skena
 prijatelja. Naj pomaga mlada žena,
 ki ne preni le po zablavi, ki pri orah
 maleutosti povesti nos - takšno žvo-
 ljeno je peklo. Posebno pa, če se umiri pre-
 moženja. Če je družina - moka skubeti
 oče za bodočnost in tako je esla uje-
 goša mladniška pot kufeva - spo-
 četka se boji za obstoje - in ma mo-
 pozno je pa rano tako.

Bojnam dosti takih zakonov, ki so se
 sklenili v mladosti - ljubezni - in brez
 dosti premoženja - manj kakor si
 je mislil - da bo nebo polno veselja
 a prišla je tveganost - in nezadovolj-
 nost.

Ku tako sem srečen v kasnem domu,
 s svojim ožbovom inam najraje
 veselje. Ker, da me inam osi - radi
 in tako sem srečen v krogu srečnih.
 Letu in tam me prime, da bi šel še
 v drug kraj službovat, ker rad bi se
 spoznaval tudi tje drugod ljudstvo.
 in skušal še drugod uadovati.

Edino mi najbka - krogu pravih pri-

žatele, da bi očasih se razvedrili, za-
peli in pozabili suboptimalne dni.
Kajti dan za dnevom bodim že več
kot tri leta o mudi, večni običaju je
s stankami napravi človeka raz-
bujenega. Eja v planine bi uad,
v mirno gostko vas k prijateljem,
da bi zavrtikal in se veselil življenja.
Upajmo, da tudi to pride!

Ladoveden sem le, kako bo razmislek
med sloenci po vojski. Meni je o se-
eno-dobem sem si z veseljem, če pa gospa
de Gorinškova, ki se je do sedaj tako obua-
žala, ostane tudi dalje tako, mi
je le prav ljubo. In nam vsaj mi.

Našel se bo še vedno prijateljski krog
in zapeli bomo še kakor nekdanj!

---

9 sociāu

Časniki prinesli so vest, da so avstri-
ja-Nemčija, Bolgarska in Turčija skle-
nile mir z Ukrajinco - republiko -
ki se je odcepila od velikega ruskega
carstva in ki sedaj razpada na
več republik. Veselje je obično - a to
je še le začetek dolge poti do mira.

Possebna izdaja časnikov prinesla je vest, da se rusija noče več vojskovati in da demobilizira. Gotovo vesela vest, a kaj prinese bodo tisti, se ne ve, ker na ruskem so tako restalne kaznene, da ni prav zaupati, da to tudi res prinese nit.

Hugoslovansko opravičanje je sedaj za nas Slovence najvažnejše opravičanje. Kako se bojijo tega, kerci, je razvidno iz različnih shodov in besnih napadov v časnikih. Navdušenje za to je med Slovenci očitno in vsak dan se obljublja podpis. Vsekakor moram reči, ali bo pa tudi pozneje jedinosť? Slovenci so se že nekdoaj cepili v različne stranke, ravno tako se avstrijski Slovaci in Srbi niso manjali, kar sem doživel sam kot visoko šollec. Treba bo nočnega močja, da bo združil vse narode, da se bodo razumeli in ne slabili v bratovske borbi. Lepa bi pač bila dežela, ker bi naš jezik prišel do veljave, da bi v avstriji

pod habsburškimi žezlom tudi Slovenci
našel svoje pravice. Človeka boli srce,
ko se mora posred slišati, da Nemci
poddarjajo, da bi pa dostrija sama
nikoli ne preudagala, sovražnike,
če bi ji Nemci ne preiskovali na pomol.
Kabusil bi jim v obraz, saj je bila
njena dolžnost, saj je ona začela
rojčati z orožjem in se sedaj spirala
na našo pomoč. Krajši molčim -
čakajmo, kaj pri neke bodočnosti.

---

8. srčca 1918

Mlejnec je mir z Rusko, tudi začas-
ni mir z Rumunsko je podpisani.
Kavega nasledstva sled miru
z Rusko ni. Nemci so opeli Rusom
precej opulja - in to ne bo dobro. Če
tudi nistem politik, a čutim, da
bo to posod do nove vojske.

---

10. srčca

Uradne kamene niso kožne. Nove-
nik pomolij nimam, sam moram
spravljati skoro vsa pisaniška

dela. rad sem storil to vse - a ko sem
videl, da mi nobene kvalifikacije od
višje oblasti - sem postal apatičen.
Ker osled mojega dela - preobložen
z akti nisem vse natančno rešil -
a pri osem tem nobene stvari
prižadjal quistvo škodo, ampak
samo qušil proti formalizmu.
so mi dali kvalifikacijo „dobro“.
Najimajo - skrajni ^{so durt} sem vedel;
delal pa bom tudi le toliko, kolik
kor kvalifikacija velja. Slovese
je dobi vedno po benci; Ker je le pri-
lika - a steli nam naših benci
ne bodo - so pretrde.

---

20. maja

Ker je moja žena lastnica tobacne
zaloge in je kot takšna v vojnih časih,
ko je vedno večje porabljanje to-
baka, posebno v časti pri strastnih
kadilcih, ne ostane brez zanimanja
priložena posem o fuliki, ki je
lastnica tobacne zaloge v Graeu.
in ki jo porablja iz časa visokovols-
kih let.

---

22. srčca

Trinajst let je od tega, odkar sem postal doktor. Dolga vrsta let je že, a kajrad se spominjam na ta čas. Bil sem v najlepši dobi let, zdrav, vesel, poln upov na bodočnost. Kako mi je kipele srce veselja, ko sem napuščil rigoroz, kakšno zadovoljstvo, ko sem stal pri promociji pred častitljivimi profesorji in sem ogradil, da hočem živeti tako, kakor se strinja s častjo tega stana, obljubil v latinških besedah: *spondeo ac polliceor*. Koliko upov, koliko veselja občutilo je moje srce, ko sem se odpeljal od univerze med prijatelje, da smo se skupaj veselili, dokler mi odpeljal brezslak nazaj na koroško.

Lepi spomini - bil je začetek spom. ladi - bila je mladost - g. njo upi in ude. Danes sedim o sobi, mučen od dela - lasje postajajo sivi in maxikatona skub me tako - a spominu na nekdanje dni me oživi!

---

26. mēsa

Bliža se čas velikuroči in zupj pride čas, ko mora moj džbek iti v šolo. Najhen je še, otročji - ne oem, kako mu bo ugajalo. Neke posebnosti ima moj sinček - mehkega - rahlega srca - nimen se ne joka, če ni skrajna sila - sieer prav neroden - pri oblačenju in drugih vsakdanjih poslih. Spominupa ima izposten - lirika mu je nad vse.

Besni slisi najrajši, jih tudi poučaja, Najrad posluša pravljice. Je celo kake narači kakor jaz - pozija nad vse. Drugi predmeti - realni - mu niso mar. Čudim se njegovi domišljiji in asociaciji pojmov. Slisi radujič kureško dekle, ki govori o oviski sati - šmanici - takoj zapoje: Lilifa, španica -

Delal je pri nas delavec kšič - takoj zapoje: Dobis za nagelj semena - višič za kožnarin - Tu ko smo se poslovili od gostoljubne kečove hiše v žg. Brečič, zapel je: Saj ni še radujič keas, da sku-paj smo ga pili! fabelko ne pade dalje od drevesa!

5 April

Moj ljubljani oče šel je danes prvočkrat
o šolo. Otroci je še, in nekako tesnobi
je bilo, ko je odhajal. Šel je karol, ko me
je ocselilo. Kopal je tedaj na post
resnosti, kjer se začne učiti, da si
pridobi znanje in karu je potrebna
za človeka. Kdise mi kot bi saupal,
da je minulo že koliko let; Kje so
čaki, ko sem šel tudi jaz prvočkrat
o šolo. Mi ne babice, ki mi je dajala
lepe nauke za šolo, mi več učitelja
Simona Dietter, ki me je prijaz-
no sprejel, mi več blagega kate-
keta župnika Valentinu Legat,
ki me je pohvalil, da sem zval
lepo očenaš moliti. Leta minojo,
tudi me ni postajajo lažje žesivo-
moj sin - kodi srečno ko post,
pridobiti si moraš znanje - do
zdaj je bilo nežno - popolnoma
otroci svoje sree - zrakom pride
spoznanje - dobrega - a žel
tudi hudega. Kadujega vam
Te Bog, da bi svoje sree ostalo vedno
čisto in nepokvarjeno.

31 majnik
2 junij

Bližnoma razširila se je vest po jugu,
da je zdravnik Dr. Franc Tiplič zadet
od mrtovca murl. Prekresljiva
je bila kašnica, keruboj ko je bil
rajni vedno zdrav in je se večer
bil razigrane volje.

O njegovem življenju in delovanju
poročali bodo itak listi. Dnemim
le, kar se mene in naravnja do uje
tiče. Bil je pristav klenikalne
stranke in imeli so liberalci
z njim hude boje, ki so se ravno
nehali, ko sem prišel v H. Lencart.
Da bi bil vsem tudi tako, nisem
mogel pravo verjeti, kolikar sem
spoznal po njegovem govoru, o
veči in kar je stem o grezi imel
je bolj svobodne misli. Da se je ka-
zal pristava te stranke, je bilo
bolj sredstvo, da so ljudje po pri-
poročilu duhovnikov zakajali
kajti K. nemu, kakor K. nemu
Dr. žirgast. Kakor pa mi tega
ne zamekim, politika je ravno nekaj,

kar človeku ravno služi, da gnutko
lepše staja. Politična misel se
ravno menja razi, kakor ravno
ugodno vsek prve.

Drevo si nisoa bila ravno
posebno iskrena prijatelj, staja-
la soa kolikor se je malo sausa
tikalo, pravo dobro, ravno tako
v dužabnem žolcu. Komisij,
ki smo jih zuprimu dr. Krappner
napravili leta 1909 skupaj,
posebno R. v. Avton, so bile
najlepe; je na ozru smo pre-
peali in pri kupici sladkega
vina smo bili kaj nazigrane
polje. Minulo je vse.

Ko sem se ženil, bil je priča
pri zarokadnu in pri skle-
panju ženitne pogodbe.

Bil je priden, neumno de-
laven kot godavnik - 4 leta
je sam za eeli sodni kraj v.
Lemar ni še brez meje bil sam
ni to je bila tudi upogoda
svet. Politično ni deloval

več, bil je namno kudi z Nemci
 dober, z nemškimi župani in ^{celo}
 celo celik prijatelj. Navdušene
 ga svo idejo se pač poleže in
 vsak se prilagodi razumevanju
 kakor so in živi tako, da ima
 svoj mir. Kdo pa vika z glavo
 v zid, je pač človek, ki ne razumi
 življenja.

Sedaj počiva v hladnem, re-
 ranem grobu. Kličasteu je bil
 pogreb, nad ose gaurjina pesem,
 ki so mu jo zapeli o sloso:
 Nad vezdanci. Spi v sloka
 neposredni bližini rajnega
 sodnega adjuakta romana
 Fersterja. V žoljenu tuela
 sta različna politična mnenja,
 sedaj sta oba tika - spita večno
 mirno spauje: Spomnimo se
 na pesem:

Dob prijatelj ptgt dan govlat an
 mir govlat alla glasnj.
 Sprchajam se ^{po pogrebu} po svojem sa-
 dovarstvu in poslušanju,

Sonntag, 10. März 1918.

Gingefendet.

850A

REGENMÄNTEL-HÜTE

MODEHAUS **MÜLLER** MURGASSE 5

Schuhsohlen

aus Lederstücken und einer Unterlage zusammen-
gefest, in allen Größen, ein Paar K 4.80

Gummihaus „Zum Indianer“

Herrengasse Nr. 28T.

687A

Wichtig! Gelegenheitskäufe in modernen
Kostümen, Mänteln u. Schößen

alle aus besten Stoffen, feinste Schneiderarbeit.
Wahbestellungen auch aus mitgebrachten Stoffen oder unmodernem
Kostümen. — Schößen werden sogleich angefertigt. — Stoffe, Seiden
und Zugehör lagernd. — Damenschneider

G. Silberstein, Ecke der Spor- und Färber-
gasse Nr. 2, 1. Stock. 13421

Email-Schilder

dadurch ist die individuelle Verpflegung für einen
30jährigen Krieg gesichert. Für alle Quartiermeister-
abteilungen und höheren Stäbe bleiben die Ausmaße
der Verpflegungsvorschrift vom August 1914 in Kraft.
Quartier de l'armée XII, am 1. September 1917.
General Frésny de Frésnier.

Das Lied von der Julie.

Eine Sammlung ihrer, jedem Raucher gutbekannten Aussprüche.

Von Hanns Hermann Siehaus.

Gast du Mut und hast du Glück,
Geh' in die Spezial-Drasil,
Schließ' dich an der großen Menge,
Stürz' dich furchtlos ins Gedränge,
Und nach halbstünd'ger Geduld
Stehst du endlich vorn am Pult,
Und inmitt' der Menge Raucher
Kannst du Julies Worten lauschen:
Liebe Dame! Lieber Herr!
Mir is da — alles leer!
Auf der Bahn hab'n s' alles g'stohlen,
Ja, die soll der T. . . . . holen!
'n Morg'n, Herr Doktor, schlecht schaut's aus!
Arm, wie eine Kirchenmaus!
Nicht so schieben! — Jessas, jessas!
Für'n „Herrn Krieger“ fünf Princejas!
Paula! Hülsen für'n Herrn Meyer,
Flor Belmonte! — Zweier? — Dreier!
Frau Baronin, küß die Hand!
Kein Tabak! — Ganz leergebrannt!
Purjitschan?? — Schon lang nicht mehr,
Paula, geb'n S' an Knaster her!
's längt nicht — lieber, guter Herr!
Der Herr da?? — Ja, ich bitte sehr!
Der Herr, der wohnt da ob'n auf Bier!
Und kauft schon zwanzig Jahr' bei mir.
Ich hab' ihn schon als Bärscherl kennt.
Wo wohnen S' denn? — Ja, auf der Bend!!
Da müssen S' dorthin, wo Sie wohnen! —
Ein Staatslos, bitte — so — vier Kronen!
Nur für die Stammtumschaft, ich bitte!
Zwei Zigarren! — Noch eine Dritte??
Ausgeschlossen! — Was woll'n Sie? —
Die Kollegin vis-à-vis
Hat heute Fassung! — Für'n Herrn Sohn
Sechs Ägypt'sche! — Ihr Rayon,
Lieber Herr, ist nicht bei mir! —
Übrigens war'n S' heut' schon hier!
Schachtel Zünder! — Armenlos!
Fünf Stück Dames! — So, Herr Groß!
's Telephon!! — Na, soll'n nur warten!
Herr Leutnant krieg'n Dryheumlarren!
Die Ziehungslisten sind schon kommen!
Haben schon die Spiz'erl g'nommen? —
Arm sin' mal! — Viel z'wenig War'l!
Da! — Noch drei Stück, — so jetzt is' gar!!

Die Menge rauscht, — die Menge brummt,
Die Julie ist heut' ausgepumpt.
Vorbei ist's mit den Liebesgaben,
Von Julie ist nichts mehr zu haben.
Ihr Redewerl hat wieder Ruh' —
Und Johann sperrt die Türe zu.

Kako prepevata župnik Janje-
Kovič in upravitelj Kollak.

Pomlad že prišla bo
Kot se na svet ne bo
Te bodo djali

V črno zemljo.

Spomnil sem se, da smo bili
zravnim dostikrat, posestvo
ob nedeljah in praznikih v žup-
nišču, kjer se je kvantalo in tudi
pri kupici nujnega vina, ki
ga nam je dal gostoljubni
župnik, veselo zapelo, mi je tudi
napri doktor kad pomaga.

Tudi na dan pogreba, 2. junija
je bila nedelja; ni ga več, spi
tam gori, tu pa so njegovi pri-
jatelji in prijajo in pojejo kakor
nekolaj. Kako hitro je pozabljeno
ose, izoljenje teje narobe.

Wiegen driffdra fada mista
fada wuffelud spru duff

Magnudis numudraff' wiff gffainda
wuffen andra fuff' wiff andf.

Kako pa se ostice, Tebi, blagi

prijatelji v spominu; če te pogabijo
prijatelji, pogrejši nosil našel bo
mogoče se ustice - ne jameni -
očisal sem te tako kakor sivil-
spasaj nismo - na soidence-
nad gozdomi.

---

14 avgust.

Bilo je leta 1914 ko sem imel zadnji
krat dopust. Vled razmer nastal-
ih osled vojne nisem imel več
dopusta, deloma ker je prišla
novalo močij, deloma ker se je na-
mignilo, da bi se iz petujotizma
odpovedali. Skočil sem to nad,
če se me tudi zadnji 2 leti zato
niti sprašalo ni. A letos po
letih pa sem čutil, da so mi
ženci odpovedali pokorščino
in šel sem k zdraorniku Dr. Böttke
v Gradcu, ki je po natančnem
preiskavi spoznal, da moram
imeti dopust. Tu tako sem
ožival od 1. julija naprej gla-
to svobodo, v prvi vesti zato, da

vidim zopet sozjo domosnu,
2. avgusta stopil sem zopet na
Konoška pla. Kako se mi je švilo
sreč veselja, ko sem zagledal vi-
sokke gore, ki sem jih gledal od
mladosti; Planinski žvak me
je vidno že prvi dan okuopal,
in bilo mi je, kakor bi pozabil
na ves svet. Po obisku pri materi
in na Reberci, kjer sem vse znane
obiskal in pogledal, če še stoji
ta in ono drevo, kjer sem kot
kozji pastir vedel, podal
sem se na jezersko. Kvaška se
mi je zdelala pot, četudi je dolga -
celih pet ur - in ko sem zagledal
niko dolinico - sem povriskal
veselja. Obiskal sem kakor o
hrani - kjer sem stanoval -
a otožnost se me je lotila,
kajti bilo je vse drugače. Nega-
~~duš~~ eelega hrana - drugega
prijaja mi bilo oec. Našel sem
ga na pokopališču pri sv. ozbol-
tu - tam nazaj je zleu hrabičk

Nje spi mirno spanje - in blizu ulega
Haus Hoja, Peter Kuler. Trije naj-
boljši prijatelji! V žoljencu sku-
paj - skupaj v hladni zemlji!
Toda pustimo oboje misli -
o sponovsko kufogo pri Mark-
ku zapiral sem pesem v sponi
mojemu najljubšemu prijatelju.
Glasi se:

V hiši dragi bivaš zdaj
ostalo ose je kot nekdaš
le Tebe dragi gospodar
oko ne zelo bo nikdar
V grobu hladnem truplo spi
le sreče večne duša opele
oko se tuje mi kosi

V sponim na nekdaš dui
ohrauil trafen Fibom sponim
Prijatelj dragi, mož vrlin
Družino pa vseh uadlog
obdani vsemogotni bog.

Krasne duše sem prežoval
na jezuskem planinski znak
temni svetlosti gozdovi in vi-
soki planine so dobro uplivalo
na razbujene žbve.

Biel sem pustil dvojičo, župnik
pa mi spomni in organizist - ob enem
poudarja krivost - penej Kre - selji -
vse prave vrste - so mi gnali pu-
gati vse mube. Le težko sem
se ločil. K Bogu mi li kuaj
upam, da se drugo leto zopet
sidiš.

Poslovid sem se od matere.
ostala je kakor je bila vedno.
Kazala je veselje nad mojim
prikolom - bila prijazna - a ven-
dar moral sem si reči, da so
si ostala tuja kakor nekoli.
Med nama je razdor, ni tiste
vezi, ki bi vezala sina na mater
in mater na sina. Bolne ma-
terine ljubevni mi nisijalo,
mogoče jo je čutila v svojem
srce, a na pravi me ni ogle-
dala nikoli - vsaj čutil tega
nisem. Tu tako so se poslo-
vila - bilo ji je težko - jaz sam sem
bil stajen - a kazal sem se hlad-
nega. Ne je tako. Ne morem mi -

zato; kako drugič bi bilo ose, a
čut srčne ljubezni do matere je
zapraven na vedno. Ostane
mi vedno živo spominu, ko
sem bil kot bogoslovec tola u
doma in sem narčil obleko, ki
jo nosa ineti bogoslovce, in sem
pussil mater, naj mi pomaga
plačati. Rekla je urgo - sisi jo
narčil - pa jo sam plačaj. Kot
oster nož so mi šle te besede k
srcu - zaradi matere sem šel
bogoslovcu in tako me sedaj ona
ljubi - od tistega časa mi je oter-
nelo srce v ljubezni do matere.

Kapustil sem nilo domovino
in zopet so me sprejele slovenske
govice v svoje okrilje, zopet
bivam v krogu svoje drage du-
žine - z ožekom kotiva potem
nik gozdocih, pravim mi pas-
lice - gleda me s svojimi pla-
vimi očmi in stegne svoje
nežne ročice k meni, me objame,
poljubi in pravi: 'Kako si prede-
atek!' - To je sreča - tu je ljubezen!

17. avgust

Danes sem bil prvi cesarski maši
preoknat v uniformi. Delalo mi
je malo nepogladice, kako bom
nastopil po vojakiho, toda šlo
je celo dobro.

---

26. avgust

Nastopil sem zopet službo. Ču-
tim se toliko krepkega, da mislim
da bom mogel madovati. Držal
pa se bom gesla, ki mi ga je pove-
dal neki dookni soeknik v Gradcu,
se ne preveč truditi, država
ni posebno hvaljiva, izkabi člo-
vaka in ga odstavlja nato kot
izojeto citruso. Če se pomisli, kaj
sedaj madnik tipi. delati dosti
več-plava pa ni v nobenem
primenu z vedno bolj narašča-
jočimi cenami, tako tudi mi
vrako posebno veselje. Potupeti
pa moramo in vzkupati, saj
pomagati moramo vsi, da
ohranimo blago domovine.

---

8 septembra

Bila je veselica Dramatičnega društva
v Maniboru v prostorih Posojilnice
pri Sv. Leontiju. Ne predpolotne so
v cerkvi peveci glasno prepievali, po
polotne pa se je zbralo v gostilniških
prostorih ogromno ljudstva in nav-
dušeno poslušalo petje. Navdušenje
bilo je splošno - a nikče ni kalil
miru. Na dvorišču stali so vozovi
skraščeni z protojnicami, a bilo je
ose mirno - niso nič trgali skras-
ka kakor leta 1914. Se pa časi spre-
minjajo - sedaj je želja oseh - mir.

---

18 september

Stric moje žene Julije, Ferdinand
Sarrity, gostilničar in posestnik v
Leitensberg pri Maniboru je v sta-
rosti 76 let umrl. Bil je ljubeznivo
človek, ki sem ga imel mnogo rad.
Bil je moj stare korevne, priljubljen
pri oseh. Še letos spomladati nas je
obiskal, kolo bi si mislil, da je bil

zadnji obisk. Po leti sem bil še nekak-
terikrat pri njem, zadnji krat 12. av-
gusta. Poslovila so se - za večno-
videla se nisoa več. Tako se dosti-
krat poslovimo, samo prej še
veseli, si rečemo na veselo svi-
denje, a svidenje ni - še le tam
nad jezdomi.

Spavaj mirno, dragi stari, bil
si blaga duša, najljubši brat
moje matere in tako tudi Tebi otko-
nim vedno blag, krajem spomin.

---

30. oktobra

Vajne stvari se dogajajo; mednje
sile so se uklonile, Bolgarska je
prva uklonila glavo; Avstrija
se je ločila od Nemške, in posila
posebej za mir. Avstrija se je raz-
sula in stem je toliko zaželjena
jugoslavija nastala. A kljub ne-
mni še dvoje vojska, lebi predirajo
pri ogrski in Bosni, Italijani so
prekoračili Piavo in Korakajo

v tisti smeri nasprotno kakor
so namo pred letom dujbe žali.
Vzledju se pojavlja lakota, a
še huje španska bolezen, ki zahteva
dosti žtev. Mamon pride, povod
najde bolnike in vrtaški gozu
poje osakdan. Tu in tam se že
povojajo kopaške deubali, povod
se je bati neminov.

Mamon je tudi dejstvo ustano-
vitve jugoslavije za nas klade-
ne slovaške narode nekaj ozi-
venega, nekaj nepojmljivega,
vevdati gledam z nemirnim
srcom v bodočnost. Ali se bo oz-
držal mir, ali ne bo resolucije,
ali ne strah in groza. Prepečen za
sojz družino, za sojzega brata,
ki tam gura na južozapadni
fronti gleda sveti v oči. Obovni
ga neskončni bog, da se nam
vne naj sedaj, ko je že kakor koli
vojne konec, srečno domu.

V težkih časih živimo - in vprašaj-
mo se, ali je bilo vojne konec
treba. Kdo je kriv, koliko gozja,

Koliko nesreče je prišlo čez nas vse.
Oreket naj bo tisti, ki je to vojsko
začet, kaj pa v ni nobena obsojba
preostala. Kdo je temu kriv, naj
sodi zgodovina.

31. oktober

Mogoče me bo kdo prašal, kaj pa Nunci
rečejo glede jugoslovije. Udali so se
o svojo usodo. Tisti, ki so prej sto-
pali široko po jugu in po Krainah
trabili, kako daleč bo segala nemška
pest, so utihnilo celo. Nekako plašni
so in mausikaterum je žal, da je
zamenjal svoje slovensko ime
č, č z nemščino Pf. pf itd. Slutijo, da
bo pihal drug veter, imajo slabo
vest, zato pa so postali s Slovenci
naenkrat prijazni. Da časi se spre-
minjajo, Slovani gre na dan; v tem
ojnu so se do pičice splovile besede
pucroške našega Gregorčiča, ki jih
je izrekel o svoji pesni: V pepelnini noči

Prav je naš narod in imamo zopet
svoje pravice. V uradu se mi ne bo
tveba skrivati z mojo narodnostjo;
predsojnim predstopnikom
ne bom videl tujca. Nemca
ampak somišljenika, k kateri
mi se podam zaupno kot k
světu.

Daj Bog, da bi ostal naš narod
edin, da bi ne bilo kajpovno, in
da bi vsi delovali v skupni bla-
gost našega milega naroda.

---

1. november

Hugoslavija je ustanjena. Nepopravno
veselje slavlja po vsem slovaškem
jugu. Posledice se že kažejo. Nemški
okrajni glavarji so odstavljeni,
na njih mesta prišli so Slovenci.
Nov duh prevlada vse, človek ne
more skoro vsega razumeti; tako
podi en dogodek drugega. Ču-
tujemo se, kakor bi še imeli kot
nekdanji sužnje venige, a ven
dar so že padle od nas, ne
moremo se tega zavdati.

---

2 november

Bil sem na madnem dnevu
pri sv. Antonu. Ljudstvo je navdu-
šeno, drugače je vse, kakor pri mad-
ni dan meseca avgusta 1914, ko so
ljudem zagodim Slovencev
grozili, da jih bodo potaknili v
ječe. Takaj grede srečaval sem oo-
jake, ki se vračajo domu. Vsio eseli,
vsak pravi, stradali smo, ne sme-
mo se več vojskovati.

---

3 november

Župan Ornik, Lukajšni ropak -
nekdaj Slovencev - doselej osemo-
gšni župan mesta Kluj in vse-
nemec pobequil je v Radgono,
ozil se je skoz slovenske gorice
in si gotovo mislil, če bil bi ostal
kar sem bil nopen, bi se lahko ostal.
To je Meteo! Včasnikih čitam, da
je odstavil narodni svet na krajus-
nem vse sodne madnike, ki so
prijtupovčilo slovenske mad-
nike in ljudstvo. Skoro tega ne

morem razumeti. Ti mogoste ču-
medu njimi klesati, ki je l. 1913 nad-
goreval našo sodnijo, in v drugli
zmal se pozdrav: Heil, so mislali
iti. Sedaj smo pustili sprotični
slovenski sodniki. Narodni svet
določil je, da je sod. uprava
uradni jezik slovenski oz. slo-
vonski. Sedaj se mi ni treba
več skrivati s slovenskim ura-
dovnjem, sedaj — uram — slo-
vensko uradovati. Brez se mi ni-
ri vesela, sedaj gledam zmagoslav-
no nazaj na pretekle čase. Kako so
me gledali po stavu že v Celovcu,
me zbadali, preganjali in tudi
ku soni metali polena pod noge,
ker so vedeli, da sem Slovenec,
sedaj pa drugi sprečijo in si že-
lijo, da bi ne bili nikdar to, v kar
so se prelevili. Da, naša stavu je
bila pravična, in zato je tudi
zmagala. Hvali ste vi, ki ste na-
hoteli uničiti — sedaj smo mi,
ki smo res gospodavci na
naših rodnih tleh.

3 november

Danes ob 4 popoldne sestavil se je
v prostorih Slovenske šole v H. Leu-
ku narodni svet za Luj. Tedaj se
je borilo v ravno istih pristo-
nih, glede katerih je tudi la-
sualija Reich, ki stane je
na prsti šole, da so se zbirali
pred vojno Slovenci in kovali
gusto prosti a ostriji, kar je bilo
tudi glasni oziroma, da so nad-
ničnega jakoba kopre odvedli
zanadi summa religioze o
zaporu. Danes, ko je tudi on sam
v polju, o narodni svet, je
našel za doštevje. Prej omenjena
opazovalka, rekel bi: "Die Hehe
vom Kessu", pa se je skula. Tako je,
tisti, ki imajo slabo vest, se skri-
vajo, mi kptani, smemo pristo
stopati, vsaj obojevali smo
našo stvar, ki je bila pravična.
Prav dobro je župnik Janžekovič
vseeno v svoji narodni omeni.

Ki so nas hoteli poružati, so poru-
žani, mi lupini pa smo postali.

4 november

Zjutraj, ko sem komaj prišel v
uraad, obišel me davčni oficijal
Maks Sollač. Favd mi je, da zapusti
službo, ker ve, da zanj kot Nemca
ni več tu prostora. Čudil sem se
temu koraku, pa se tisti, ki so
bili nemškega mišljenja, se kro-
sejo in bežijo. Osebo nisem imel
z Sollačom nikdar kaj, bil mi
je prijatelj, pa ja sem vedel, da
je bil hud nemški tujec kakor tudi
sosedniki njegove žene. Le dobro
vem, kako so njegova žena in
neva sestva zadržale l. 1914 po
cesarski maši glede Slovencev
jazno pred cerkajo. Če se je slavila
kaka maža, tueli so vedno bander-
s stikolovo Nemčije izpostavljene.
Tsedaj jih je postalo stua pred
jugoslavajo, mi skubli so in bežijo.

Popoldne je nočni čuvaj Cene
preoknat po tugu razglasil
v slovenskem jeziku razglas,
da se morajo domovravnici po-
dati takoj v Ljubljano. Ko se po-
dile hiše nemških tujcev, četudi
se je slovensko znamenje dalo,
temu pa je tudi zgornji nemški
proštaj tuga, glede katerega je
velikokrat rekel: "Der deutsche
Markt St. Leonhard." Tu so v
slovenskih govnih danes po-
seja glavo, vse mi je postalo
pretežno.

5 november

Časniki prinesli so vest, da je sklen-
jeno premirje na italijanski
fronti. Četudi so pogoji jako težki
in poniževalni, vendar se nam
odvalil velik kamen od srca, saj
vemo, da nurt nimamo več svoje sak-
danje žetoe na bojnem polju.
Kaj se že govori kar hoče, da se le
bližamo miru in vemo, da smo
sami pri domačem ognju.

Kmalu se bodo vračale čete iz bojne-
ga polja, ne zaglasajo, ampak
stado me, ubijene. Daj Bog, da
tudi to mine, kajti tega se je
bati. Daj srečna usoda, da se vrne
tudi moj brat Mirko. Klude slutnje
mi naposlujujejo sree, ampak je
na srečno soideenje naj zmagaja.

Različne govorice se razširjajo
med ljudstvom, da soduje ni
več, davkov ni več treba plačevati,
ker ni ne cesarja ne ~~prave~~ domo-
vine. Da kubični časi in ponabki
mora osako priliko, da podu-
čujem ljudstvo, da ne postane
zbežano. Kajti kakor je onajano
zapraje do oblasti, je neked in
z njim resolucija.

6 november

Kupavstvo tega sv. Trojica prešlo je
v slovenske roke. Klado se smehljajoči
prilizijoči in gladek kakor jegulja
se obnašajoči steber celega tega
tegoce ferdinand Golob je mo-
ral odložiti svojo čast in jo izročiti

slavenskemu odboju, med katerim
gledeamo tudi zbiranika dr. Bruno
Heinl, s tega, ki ga je leta 1914 napisal
sa Ferdinand Golob oddal kvater
zaprta zaradi velikega. Da, stem
se je podrl glavni stebel, kajti Go-
lob inel je velik upli na ljudstvo,
kar je on rekel, je seljal in zato
je bil nevaren na sprustnik.
Novi duh je podrl tudi njegaj,
stano pada, novo ostaja!

---

7 november

Kar bi prej zastoj dočakoval, to sem
doživel danes. Čital sem prosojniko
osadbo v - slavenskem jeziku. Bilo
je prej slabo prevedeno, da bi
smel osojnik napraviti osadbo
v drugem jeziku kakor nemščina jezika.
Ker sedaj je drugače - kako misljuje
to menjene, sedaj človek ve, da
je v soji domovini res svoj gospod.
Če kdo zanimaj, naj pogleda akt št. 469/18

8 november

Na vse zgodaj raznesla se je novica,
da jo je popihal francoski, največkrat

tukajšne rožniške postaje v Čmurek,
 sedaj izven mej Jugoslavije. To je tisti
 poveljnik, ki je leta 1914 po izbruhu vojne
 besnel proti Slovincem, in jih gapiral,
 kakor nadučitelja kopič; solicitatorja
 Polič in odvet. koncipijenta Dr. Leskovec,
 državnega poslanca Rožkar in por.
 tanja Fabijani, pri katerem je sicer
 le skoz soje sovarne dal zvesti
 aktačijo. Sedaj so mi postala ta
 presoda, popihal ji je med Nemce.
 Da, prišel je tisti dan, ko bežijo čini
 duhovi, sonažniki našega naroda,
 pred ožhajajočim solucem pra-
 vice.

Ravno danes dobili smo med-
 niki na sodni^{stilo}jo, da nas do sedaj
 višja sodna oblast odseže dane
 priče, in sicer, ko bo naša nova
 država zaklevalje zaobljubiti
 zvestobo v spolupravici naših
 dolžnostij kot sodni medniki.
 Proč od Grada je stem izrečeno,
 za tem sistemom ne bom žaloval,
 le prebridko sem čutil kot Slovec
 to težo, ki nam jo je naložila
 nemška nad sodnija v Graden.

10 november

centrovane je bilo pri tv. Servantu
kakor običajno. Kostoljubovi in
prijazni župnik povip parije
Kocič povabil je vse slovensko
razumnike k obedu. Zbralo
nas se je lepo številno 16. Vozničev
in nasolujev napitnica najdra-
žil je župnik na pravoit no ostra
je ne jugoslavije in se spomnil
moj, ki so še nekda delovali nato
in kistih, ki so neposredno sedaj
sodelovali, bilo je veliko nasdu-
ševje, zmetla se je marsiktera
navoljuena napitnica, nasdu-
ševali smo se za jugoslavijo, in ču-
tili smo res, da je noo dub prešel
v vse. Složni smo bili vsi in skle-
nilo se je, da se osebnosti, ki so
bile med notanjem in dr Gorivč,
ki še ni prišel iz fronte, poraova-
jo, da bomo tako vsi enega mišljen-
ja in skupno delovali o blagor-
nile domovine. Da bil je lep dan,
dan ojaenosti, k kateremu
je pripomogel naš dični župnik!

---

11 november

Cesar Viljem in njegovo sin sta se od-
povedala prestolu. Sel je tedaj ta tri-
nog, krusolčnik, ki ni imel nikoli
nič, ki je hotel imeti pod seboj ves
sost, in osled tega pogrešil koliko
ljudij v svit, nesrečo in bedo, ki je
pogrešil koliko gozpa. Ta kazen je ose
pucnalo zarjega, naj ga ositisti
mrtveci in nesrečniki noči in dan
preganjajo, da bo imel že na tem
sostu pekel. Ni človeka, proti kateremu
bi imel koliko gubea kakou proti
temu krusolčniku. Naj je proklet on
in ves njegov zanos. "Koliko slovenske
krovi teklo je za njegovo slavo hlepje,
ga fantom. Nebovpijoča krišica
in če je še pušica na svetu, tako
mora to početje najti maščevanje.

---

12 november.

Prestol za puextolom se na Kriškem
podira; danes je došla vest, da naš
cesar ne sodeluje več pri slavlju,
s čimur se vse ni odpoedel kot
cesar. Kaj kot nekdanji cesarsko
kraljevi uradnik sem sprejel to

13 november

Dr. Gorišek prišel je domu. Kakor soa
si bila nekdoj dobra prijateljja, tako
je postalo sedaj razumeje nekako
posebno, zakaj ne morem najti
pravega znanca. Okolnost sama,
da je njegova gospa prekinila z
mojo ženo vsako običevanje in to
brez vsakega poudara, je eden du-
gega odkupilo; mogoče je uplivala
okolnost, da kot madrik, nad ka-
terim je vedno viktela nemška
višja oblast soj bič, če bi se gani-
l, nisem mogel v narodnih zade-
vah nastopiti pravo, ker bi sebi in
sojini škodoval; a Bog mi je pri-
ča, da sem bil vedno onet Slovence
in sem natihem mogoče storil več
kakor listi, ki je nosil sojo nard-
nost v širokih ustah, a pri tem
mogoče mislil bolj na soj žep
kakor na blagor naroda.

čutim, da me imajo za mlajnega
in neboke sem si mislil to, ko so volili
narodni svet, v katerem odboru nisem.

Ne o priliki sestanka pri župniku
panjškovič nekele mi je poslal nece Joan
Dožker, da je zato, da se Slovenci zpe-
dimo v skupno delovanje, in
majmo si katerega koli mišljenja,
boji se pa, da bo nasuo dr. Gorišek
delal nazdor. Tu tega se tudi bo-
jim. Ne on sam, ker on je blagin-
doben človek, ki je dostopen tudi
za tistega, ki ima drugo mnenje,
ampak njegova gospa mora biti
tisti duh, ki ga naslaja in vodi
po poti, na kateri si ljudi ne
pri dobiva, ampak odbija.

Govorili smo preteklo nedeljo,
da mora biti pozabljeno vse. Komaj
pa je prišel dr. Gorišek in je bila kli-
cama seja narodnega sveta, katere
se je hotel udeležiti tudi notar Štu-
pica, seve da ni s odboru, ga je dr. Gorišek
odslovil, češ, da ni na pravič do tega.
Samo ob sebi nes, a verodaj bi moral
sedeti, da steu odbije človeka, ki
je nazal sedaj najpresnejšo soljo, biti
z nami. To ni diplomatsko. Dobim

utis, da hočejo posamezniki edino si
prilastiti moč in tako je posod.
Narodnost je le podlaga za to in sredstvo,
da posamezniki dosežejo cilj, ki je
ose drugo kakor edino blagor ljudstva.
Politika je bila in bo vedno sebična
stvar in malo je bilo velikih poli-
tikov, ki so res žrtvovali vse le za
narod. Tu to je bil naš apostol
Dr. Jan. Ko. Kueh! Bom videli, kako
bodo upogovorni učenci!

Kaj staremu rimcu, govoril
me bom, hočem biti tak kakor
svojski mucec, le da Kupiga naj
moj spodobnik, kateri bom za
pal vse in iskal sosjo kolajžo.
Čakam, kaj priinese bodočnost, ostal
bom v ozadju in gledal, kako se bo
razvijalo življenje v naši državi.
Kako pa bodo mislili glede mene,
mi je vse eno; da me naspustniki
l. 1914 niso ovladili po ječah kakor druge
Slovence, zato sam nič ne morem,
kljub temu pa sem ostal to, kar
sem bil - Slovenec, ki je ljubil svoj
narod neselčno in ga bo ljubil do
zadnjega vzdihljaja. Dini!

---

17 november

Nedelja je danes, dan dojnega
veselja. Moj nadose ljubljeni brat
Lirko pisal mi je pisno iz do-
moine, da je čil in zbrav došel
k naši mami. Solze veselja so mi
stopile v oči, ko sem čital te vestie.
Kodala Ti, nestorčni Bog, da si ga
obvaroval v hudem boju skozi
4 leta. Kolikrat sem bespeval zanj,
ko so udajali grozovi topov od
italijanske fronte na moje ubo,
saj vedel sem, da je on v nesak-
nosti, mislil sem na mojo staro
mater, ki v mali kočici sosočim
seem čaka, da bi se vrnil rjeu
najmlajši sin. Sedaj je konec
tupljenja, sedaj bo zopet med nami
in se bo veselil žoljenja, ki um
povedaj mi molilo drugega kakor
skub, tupljenje in strah pred
smrtjo: 'Bodi srečen Lirko!'

Ko so ljube šli od pozne matje,
prikorakala je četa Kavodue
stuaže, rfej d' Govitšek na čelu, po

brgu navzdol najpogej v pisarni
občine tega sv. Leiana, kjer je izročil
župan Sollaq pose v roke Nausduega
soeda. Nato pa so Korakali pred
sodnijo. Član Nausdue stvaže stopi
po lestvi do grbov^{e. Kr.} okrajne sodnje,
e. Kr. davinega mada (le ta v
čisto nemškem napisu) in e. Kr.
financične stvaže (tudi le v
nemškem napisu) in svane
enega za drugim, in ga rzuči pri-
stojnim oblastim v skvarbo.
Sv. financične stvaže se je še pre-
cej časa branil, zato se je pa tudi
zgodilo, da je padel na tla in se
kajlel na kamnitem tla^{z velikimi in potomi}ku
na vci Kosovo. Ob enem pa so se
pokazale izpod stube dve slovenski
trobojnice, kjer je srela viseti
nekdajle cesarska zastava.

Bil je to zgodovinski trenutek,
v pričo mnogobojnega občinstva
padel je stari zistem na tla
in se kajbil pod silo sveže, nade-
polne jugoslavije. Sve mi je
igralo srca, sedaj smo prasti;

oprositveni težkih spor nemške oblasti
in nasilstva.

Hopovinski krester je bil to,
ki mi ostane vedno s spominom.
Nemci so gledali od daleč, tiho
mimo, blede, prepadevi. Je
pa kajlika med letom 1914 in
1918. Tedaj so planili kakor kaj-
farjeni levi in tigri na vojnoss-
mašnika Martina Kozar, na Ka-
terino so visele bandedene slo-
venske trobojnice. Danes jih
tudi gledajo, a mimo; saj vedo,
da imamo mi noč, a mi nismo
kenti in Nemcem se ne bo skri-
vil las. In Martin Kozar, kaplan
v H. Lenuku gleda lahko spomenu
na trobojnice, našel je po tolikem
ganičevanju tudi on popolno
zadovoljenje; sveta stoa, za Ka-
terno je on šel l. 1914 in pozneje v
boj, je magala.

Hgivilo so osi nemški napisi
zoseh uradov, kmalu bodo nado-
mešeni s slovenskimi, saj jda,
mo v naši deželi - Jugoslaviji!

---

18 november

K prejšnjemu poročilu moram pri-
pominiti, da so sledi naprs e. Kr. okrajne
sodnice že prej večer na povelje
sodnega predstojnika nadvet-
nika Dr. Korošec raz steno, naprs
e. Kr. davčnega urada je po noči
zgrnil, le naprs e. Kr. finančne
struže je še samostal na steni
že malo naslonjen na steno,
a se je še krepko branil, čegar je
močni ^{prazni križec} ~~televizor~~ iz Dr. Gasteinaj jema
raz steno. Nekdo sem se spomnil,
da se je tudi ta stari asstrijski
sistem že dolgo časa ustasjal, a mi
mu pomagalo nič, ukloniti se je
moral noči, silni moči.

Uradniki sodnice smo zaoblju-
bili na jugoslaviji, tudi oficijal
Schigant, ki se je prsal nekdaš Tiger,
a se prelevil nato v Kureca, postal
je nacurkat Slovence in se udal
v sojo usodo. Le nato oficijal velik
piceu pristek Slovence iz brezšotnega
okraja, je zapisal sojo dušo nepos.

liki Deutschösterreich, češ, „mudry muž,
vut mll n'bl'stan. Je tudi lepo,
če pa ima za človeka, ki je bil sed-
mo Slovence in se le vsled starega
aostrijskega poravnanevalnega
sistema prelevil v Nemca, to še
poseben pomen, ne vem, to bo
vsak sam na svoji koži občutil.
Iz tega je le pojeti, kakšen vpliv
je imel nemški duh slade na
uradništvu, katerega je vedno bolj
in bolj preozel in zaradi tega
je bil tudi za tistega, ki se ni
klanjal temu sistemu, hud obsta-
nek, čakala ga je krivjeda pot.
Pa sedaj je drugače za nas, ki smo
ostali zvesti svojemu idealom,
nemškutanski muorec
pa dej Bog pamest!

19. novembra

Tudi na pošti je ose slovensko. Prejšnji
poštar Anton Serapin - Nemec umak-
nil se je Slovcem - vsemu narodu
jaku francu krajne ml. iz b. furja.
Vsi uradi so nastaljeni z Slovenci,

razpisa na davčnemu uradu, kjer je se
učelnik Ludvik Ljubičevski - Strasten
nemškutar. Pa bo tudi šel - nemšku-
tanski klen mora biti izpuzan.

20 november

Razstolep cerkev Sv. Lenarta magno-
novična slovenska trobojnice. Dman-
ja daleč na okrog, da je tuj v slovenskih
rokah. Na vse zgodaj ojel je narodni
soet tudi prostora „Deutsches Kreis-
haus“ v svojo posest. Razobesili so slo-
vensko trobojnico, katero pa je nemški
učitelj famnik - pristno nemško
ime - popoldne snel opet dol - sem
ravnoscedu, kaj reče k temu dr. Gorišek,
če pride domu.

Danes dobil sem puoknat uradni
list Narodne vlade v Ljubljani v
roke. Raonati se moramo tedaj po
tem. Kot 13. novembra izrekam
sodbo v smenu zakona, zadnjo
sodbo v smenu Keličanstva ce-
sarja sem izrekel 6. novembra.

Skoro težko se je temu privaditi, saj mi-
sel, da dosti je nivoi, mi neque iz
glave. Nje je resnica manjga gesta:
Austria erit in orbe ultrina - da
na zadufem koncu je res že da su
bila in bil je čas, da se je to poslopje
zrušilo.

---

21 noember

Kemški nadučitelj Tomič - putsten
Keme - pustil je, da bi se svela slo.
brojnicca raz Kretustaus, Ker puigna,
da imajo Slovenci pravoico na spro-
lagati glede hiše zaradi postona
za narodno stuažo. Dr. Gorišek je to
važeval, češ, Ker imajo Kemei spoz-
nanje, tudi Slovenci nikdar ne bodo
takki, kakor si mogote nekateri misli-
jo, kotje vedno upoštevati tudi pra-
vico drugega.

Kemei so se že privadili, da mora
biti tako, nekateri kakor Avl se sicer
kentačijo, a potihviti bodo kralu,
saj morajo vedeti, da se tako vrača,
kakor so oni prej posojevali.
